

Cuius regio?

Ideological and Territorial Cohesion of Silesia

eds Lucyna Harc, Przemysław Wiszewski, Rościsław Żerelik

vol. 1

The Long Formation of the Region (c. 1000–1526)

ed. Przemysław Wiszewski

Cuius regio?

Ideological and Territorial Cohesion

of the Historical Region of Silesia

(c. 1000-2000)

vol. 1

eds Lucyna Harc, Przemysław Wiszewski, Rościsław Żerelik

Online access:

<http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/46981>
<http://www.slasknasz.uni.wroc.pl/publication/46981>
<http://cuiusregio.uni.wroc.pl/en/publikacje>
<http://cuiusregio.uni.wroc.pl/pl/publikacje>

The Long Formation of the Region Silesia (c. 1000–1526)

ed. Przemysław Wiszewski

Wrocław 2013

The book was published with funds of the program Cuius regio. Analiza sił spajających i destrukcyjnych w obrębie regionu określających przynależność osób (grup społecznych) oraz spójność społeczną jako zjawisko historyczne / Cuius regio. An analysis of the cohesive and disruptive forces destining the attachment of (groups of) persons to and the cohesion within regions as a historical phenomenon, decision of the Polish Minister of science and Higher Education No. 832/N-ESF-CORECODE/2010/0.

Peer review: *Mateusz Goliński*

Translated by: *Katarzyna Hussar*

Language proofreading: *Matthew La Fontaine, Matthew Bastock*

© Copyright by Authors and Uniwersytet Wrocławski

Cover photography: *Romuald Kaczmarek*

Cover design: *Marcin Fajfruk*

Typesetting: *Anna Lenartowicz, Tomasz Kalota*

ISBN 978-83-927132-1-0 (print)

ISBN 978-83-927132-2-7 (online)

Publishing House eBooki.com.pl

ul. Obornicka 37/2

51-113 Wrocław

tel.: +48 602 606 508

email: biuro@ebooki.com.pl

WWW: <http://www.ebooki.com.pl>

Table of Contents

Przemysław Wiszewski

Whose region is it? A few words on a certain research project and Silesian history	9
--	---

Gerard Kosmala

Geographical characteristics of Silesia.....	19
--	----

Stanisław Rosik

The formation of Silesia (to 1163). Factors of regional integration	41
---	----

Marcin Pauk, Ewa Wólkiewicz

The administrative structure of Silesia as a determinant of legal and constitutional cohesion (12 th –15 th century)	65
--	----

Grzegorz Myśliwski

Did Silesia constitute an economic region between the 13 th and the 15 th centuries? A survey of region-integrating and region-disintegrating economic factors	93
--	----

Przemysław Wiszewski

Region-integrating or region-disintegrating? The social groups of medieval Silesia examined in the context of their political activity (from the last decades of the 12 th century to the 15 th century).....	129
---	-----

Przemysław Wiszewski

The multi-ethnic character of medieval Silesian society and its influence on the region's cohesion (12 th –15 th centuries).....	167
--	-----

Romuald Kaczmarek

The cultural identity of medieval Silesia: the case of art and architecture	193
---	-----

Wojciech Mrozowicz

Regional identity in Silesia (until 1526)	215
---	-----

Przemysław Wiszewski

Many communities, too little community? Conclusions on the analysis of region-integrating forces in medieval Silesia.....	237
---	-----

Maps and Illustrations.....

Tables.....

Bibliography

Index.....

Polish-German Concordance of Topographic Names

The Authors

Maps and illustrations

Map 1. Political fragmentation of Silesia, c. 1350 (Dariusz Przybytek)	18
Map 2. Region of Silesia - relief (G. Kosmala)	22
Photo. 1. View of the Ślęża Mount (G. Kosmala).....	24
Photo. 2. Southwest view of the Mount St. Anna (G. Kosmala)	26
Illustration 1. Wrocław, Church of St Mary Magdalene, the nave looking to the east	202
Illustration 2. Brzeg, Church of St Nicholas, the nave vault looking to the east.....	203
Illustration 3. Wrocław, former Franciscan Church of St Jacob, the north side of the nave viewing from the south aisle.....	204
Illustration 4. Wrocław, Church of St Mary, view of vaults in the nave and in the aisles.	204
Illustration 5. Strzegom, Church of St Peter and St Paul, the nave vault looking to the east.....	205
Illustration 6. Wrocław, Church of St Mary, view of vaults with sculptured corbels in the north aisle.....	206
Illustration 7. Wrocław, Church of the Holy Cross, keystone with image of St Hedwig.....	207
Illustration 8. Wrocław, sculpture of the Pieta, Church of St Elizabeth (lost).....	208
Illustration 9. Madonna on lion from the Church of St Matthias in Wrocław (Archdiocesan Museum in Wrocław).	209
Illustration 10. Hans Pleydenwurff, panel representing the Descent from the cross from former retable (1462) of the main altar in the Church of St Elisabeth in Wrocław.	210
Illustration 11. <i>Dormition of the Virgin</i> , central scene of the retable (1492) from the Church of St Stanislaus and St Wenceslaus in Świdnica.	211
Illustration 12 a-b. Head of St John the Baptist on a platter, sculptures from building facades in Wrocław.....	211
Illustration 13. St Hedwig with the remains of her son, Henry II the Pious, on the battlefield near Legnica; woodcut from The Legend of St Hedwig, pub. Konrad Baumgarten, Wrocław 1504.	212
Illustration 14. Reliquary of the mandible of St Hedwig (1512) from the Church of the Holy Cross in Wrocław.....	213
Illustration 15. Tombstone of Henry VI, Wrocław, Church of St Clara.....	214

Tables

Table 1. The main rivers and reservoirs in the territory of Silesia.....	33
Table 2. The largest towns of Silesia and its neighbouring regions in the Late Middle Ages.....	108
Table 3. Selected Upper Silesian fairs and their correlation with the dates of fairs in Wrocław and Cracow between the 14 th and 15 th centuries	114
Table 4. Meetings between Silesian citizens and international merchants in Wrocław between the 14 th and the 15 th centuries.....	115
Table 5. Marriages of the members of the Piast dynasty ruling the Odra region in 1201–1500	166

Bibliography

by Aleksandra Filipek, Katarzyna Polak

Abbreviations

APWr. – Archiwum Państwowe we Wrocławiu (State Archive Wrocław)

AWr. – Akta miasta Wrocławia (fond: Acts of the City of Wrocław)

BUB. – *Breslauer Urkundenbuch*

HUB. – *Hansisches Urkundenbuch*

LBUS – *Lehns- und Besitzurkunden Schlesiens und seiner einzlenen Fürstenthümer im Mittelalter*, eds Colmar Grünhagen, Hermann Markgraf, vol. 1, Leipzig 1881; vol. 2, Leipzig 1883.

Lib.exc.sign – APWr., AWr., *Libri excessuum et signatarum*

LMag. – APWr., AWr., *Liber Magnus*

SUB. – *Schlesisches Urkundenbuch*

UGUS – *Urkundensammlung zur Geschichte des Ursprungs der Städte und der Einführung und Verbreitung deutscher Kolonisten und Rechte in Schlesien und der Ober-Lausitz*, eds Gustav Adolf Tzschorpe, Gustav Adolf Harald Stenzel, Hamburg 1832

Primary sources

Aeneae Silvii Historia Bohemica, eds Dana Martíková, Alena Hadrovová, Jiří Matl, Praha 1998 (=Fontes rerum regni Bohemiae, vol. 1).

Annales lubenses, [in:] *Monumenta Lubensia*, ed. Wilhelm Wattenbach, Breslau 1861, pp. 22–23.

Anonima tzw. Galla Kronika czyli dzieje książe i władców polskich, ed. Karol Maleczyński, Kraków 1952 (=Monumenta Poloniae Historica, nova series, vol. 2).

Bartholomeus Stenus, *Descriptio tocius Silesie et civitatis regie Vratislaviensis*, ed. Hermann Markgraf, Breslau 1902 (=Scriptores rerum Silesiacarum, vol. 17).

Breslauer Urkundenbuch, vol. 1, ed. Georg Korn, Breslau 1870.

Canonici Wissegradensis, *Continuatio Cosmae a. 1126–1142*, ed. Josef Emler, [in:] *Fontes rerum Bohemicarum*, vol. 2, Praha 1874, pp. 201–237.

Catalogus abbatum Saganensium, ed. Gustav Adolf Stenzel, [in:] *Scriptores rerum Silesiacarum*, vol. 1, Breslau 1835, pp. 173–248.

Catalogus episcoporum Wratislaviensium, ed. Alexander Przezdziecki, [in:] Joannis Dlugossi Senioris Canonici, *Opera omnia*, ed. Alexander Przezdziecki, vol. 1, Cracoviae 1887, pp. 439–477.

- Česká kronika Benedikta Johnsдорфа*, ed. Jaromír Mikulka, Ostrava 1959.
- Chronica abbatum beatae Marie Virginis in arena*, ed. Gustav Adolf Stenzel, [in:] *Scriptores rerum Silesiacarum*, vol. 2, Breslau 1839, pp. 156–286.
- Cipolla Carlo M., *Before the Industrial Revolution. European Society and Economy 1000–1700*, New York-London 1994.
- Cronica Bohemorum ab ipsorum inicio conscripta [...]*, [in:] *Monumenta historica Boemiae nusquam antehac edita*, ed. Gelasius Dobner, vol. 3, Prague 1774, pp. 43–59.
- Codex Diplomaticus et Epistolaris Moravie*, vol. 2, ed. Antoni Boczek, Olomouc 1839.
- Cosmae Pragensis Chronica Boemorum*, ed. Bertold Bretholz, Berolini 1923 (=Monumenta Germaniae historica. Scriptores n.s., vol. 2).
- Cronica Petri comitis Poloniae wraz z tzw. Carmen Mauri*, ed. Marian Plezia, Kraków 1951 (=Monumenta Poloniae Historica, n.s., vol. 3).
- Das Leobschützer Rechtsbuch*, prepared by Gunhild Roth, published by Winfried Irgang, Marburg 2006 (=Quellen zur Geschichte und Landeskunde Ostmitteleuropas, vol. 5).
- De institutione pontificatus in civitate Vratislaviensi / O ustanowieniu biskupstwa we Wrocławiu*, transl. Kazimierz Liman, [in:] Kazimierz Liman, *Antologia poezji lacińskiej w Polsce. Średniowiecze*, Poznań 2004, pp. 302–303.
- Der Sachsenspiegel aus Oppeln und Krakau*, eds Ilpo Tapani Piirainen, Winfried Waßer, Berlin 1996 (=Schriften der Stiftung Haus Oberschlesien. Landeskundliche Reihe, vol. 10).
- Descriptio civitatum ad septentrionalem plagam Danubii*, eds Bohuslav Horák, Dušan Trávníček, Praha 1956 (=Československá Akademie Věd: Rozpravy československé Akademie Věd, Řada společenských věd 66.2).
- Die böhmische Chronik des Benedict Johnsdorf*, [in:] *Geschichtsschreiber Schlesiens des XV. Jahrhunderts*, ed. Franz Wachter, Breslau 1883 (=Scriptores rerum Silesiacarum, vol. 12).
- Peter Eschenloer, *Historia Wratislaviensis et que post mortem regis Ladislai sub electo Georgio de Podiebrat Bohemorum rege illi acciderant prospera et adversa*, hrsg. von Hermann Markgraf, Breslau 1872 (=Scriptores rerum Silesiacarum, vol. 7).
- Peter Eschenloer, *Geschichte der Stadt Breslau*, ed. Gunhild Roth, vol. 1–2, Münster 2003 (=Quellen und Darstellungen zur schlesischen Geschichte, vol. 29/I-II).
- Galli Anonymi cronicae et gesta ducum sive principum Polonorum*, ed. Karol Maleczyński, Kraków 1952 (=Monumenta Poloniae Historica n.s., vol. 2).
- Geschichtsquellen der Hussitenkriege*, ed. Colmar Grünhagen, Breslau 1871 (=Scriptores rerum Silesiacarum, vol. 6).

- Hansisches Urkundenbuch*, vol. 3: 1343–1361, ed. Konstantin Höhlbaum, Halle 1882–1886.
- Der Hedwig-Codex von 1353. Sammlung Ludwig*, ed. Wolfgang Braunfels, vol. 1–2, Berlin 1972.
- Henricus Pauper. Rechnungen der Stadt Breslau (1299–1358)*, [in:] *Codex diplomaticus Silesiae*, vol. 3, ed. Colmar Grünhagen, Breslau 1860, pp. 1–89.
- Initium ordinationis Wratislaviensis Ecclesie episcoporum*, [in:] *Liber fundationis claustrum Sancte Marie Virginis in Heinrichow czyli Księga henrykowska*, ed. Roman Grodecki, Wrocław 1991, pp. 193–200.
- Katalogi biskupów wrocławskich*, ed. Wojciech Kętrzyński, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 6, Kraków 1893, pp. 534–585.
- Klose Samuel Beniamin, *Von Breslau. Dokumentierte Geschichte und Beschreibung in Briefen*, vol. 2, part 2, Breslau 1781.
- Kodeks dyplomatyczny Śląska*, ed. Karol Maleczyński, vol. 1, Wrocław 1951.
- Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, vol. 1, ed. Ignacy Zakrzewski, Poznań 1877.
- Kronika książąt polskich*, ed. Zygmunt Węclewski, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 3, Lwów 1878, 2nd edition, Warszawa 1961, pp. 420–578.
- Kronika polska*, ed. Ludwik Ćwikliński, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 3, Lwów 1878, pp. 578–656.
- Kronika Thietmara*, introduction, translation and commentary by Marian Zygmunt Jedlicki, Poznań 1953 (=Biblioteka tekstów historycznych, vol. 3).
- Księga kamlarii miasta Torunia (1453–1495)*, eds Krzysztof Kopiński, Krzysztof Mikulski, Janusz Tandecki, Toruń 2007.
- Lehns-und Besitzurkunden Schlesiens und seiner einzlenen Fürstenthümer im Mittelalter*, eds Colmar Grünhagen, Hermann Markgraf, vol. 1, Leipzig 1881; vol. 2, Leipzig 1883.
- Liber fundationis claustrum Sancte Marie Virginis in Heinrichow czyli Księga henrykowska*, ed. Roman Grodecki, Wrocław 1991.
- Liber fundationis episcopatus Vratislaviensis*, eds Hermann Markgraf, J. W. Schulte, Breslau 1889 (=Codex Diplomaticus Silesiae, vol. 14).
- Liegnitzer Chronik. Fortsetzung der deutschen Uebersetzung der chronica principum Poloniae*, [in:] *Geschichtsschreiber Schlesiens des XV. Jahrhunderts*, ed. Franz Wachter, Breslau 1883 (=Scriptores rerum Silesiacarum, vol. 12), pp. 95–106.
- Magistri Vincenti dicti Kadłubek Chronica Polonorum/Mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem Kronika Polska*, ed. Marian Plezia, Kraków 1994 (=MPH, ns, vol. 11).
- Mistrz Wincenty (tzw. Kadłubek), *Kronika polska*, translated and edited by Brygida Kürbis, Wrocław 1996.

- Mittheilungen aus Breslauer Signaturbüchern*, ed. Otto Stobbe, [part 1], ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, vol. 6, issue 2, 1865, pp. 176–191.
[part 3], ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 7 (1866), issue 2, pp. 176–192.
- Nagroby xiążąt śląskich (Epytaphia ducum Slezie)*, ed. August Bielowski, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 3, Lwów 1878, pp. 710–714.
- Piirainen, Ilpo Tapani; ten Venne, Ingmar, *Der Sachsenpiegel aus der Dombibliothek in Breslau/Wrocław. Einleitung, Edition und Glossar*, Wrocław 2003.
- Politische Correspondenz Breslaus 1454–1483*, Breslau 1873 (=Scriptores Rerum Silesiacarum, vol. 8).
- Politische Correspondenz Breslaus im Zeitalter Georgs von Podiebrad*, ed. Hermann Markgraf, Breslau 1874 (=Scriptores Rerum Silesiacarum, vol. 9).
- Pommersches Urkundenbuch*, vol. 1: 786–1253, part 1: *Urkunden*, ed. Klaus Conrad, Köln-Wien 1970.
- Procopii Caesariensis De bellis I–VIII*, ed. J. Haury *Opera omnia I–II*, Lipsiae 1964 (=Procopii Caesariensis *Opera omnia*, vol. I–II).
- Quellen zur Geschichte der Besitzverhältnisse des Bistums Breslau*, eds Hermann Markgraf, J. Wilhelm Schulte, [in:] *Studien zur schlesischen Kirchengeschichte*, Breslau 1907 (=Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte, vol. 3), pp. 171–279.
- Regesta Historico-diplomatica Ordinis p. Mariae Theutonicorum (1198–1525)*, eds Erich Joachim, Walter Hubatsch, vol. 1: *Index Tabularii Ordinis p. Mariae heutonicorum Regesten zum Ordensbriefarchiv*, part 1: 1198–1454, Göttingen 1948.
- Regesty listin uložených v Horní Slezsku. Regesty dokumentów przechowywanych na Górnym Śląsku*, vol. 2: 1401–1450, edited by team led by Antoni Barciak, Karl Müller, Opava-Opole-Katowice 2011.
- Regesty śląskie*, vol. 2, ed. Wacław Korta, Wrocław 1983, vol. 3, ed. Wacław Korta, Wrocław 1990.
- Schlesische Urkunden zur Geschichte des Gewerberechts insbesondere des Innungswesens aus der Zeit vor 1400*, ed. Georg Korn, Breslau 1867 (=Codex diplomaticus Silesiae, vol. 8).
- Schlesisches Urkundenbuch*, vol. 1, ed. Heinrich Appelt, Wien-Graz-Köln 1963; vol. 2, ed. Winfried Irgang, Köln-Wien 1977; vol. 3, ed. Winfried Irgang, Köln-Wien 1984; vol. 4, ed. Winfried Irgang, Wien 1988; vol. 5, ed. Winfried Irgang, Köln-Weimar-Wien 1993; SSub., vol. 6, eds Winfried Irgang, Daphne Schadewaldt, Köln-Weimar-Wien 1998.
- Spominki wrocławskie*, ed. Aleksander Semkowicz, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 3, 2 edition, Warszawa 1961, pp. 732–734.

- Staročeská kronika tak řečeného Dlimila. Vydání textu a vešer 'eho textového materiálu*, eds Jiří Daňhelka, Karel Hádek, Bohuslav Havránek, Naděžda Kvítková, vol. 1–2, Praha 1988, vol. 3: Marie Bláhová, *Staročeská kronika tak řečeného Dlimila v kontextu středověké historiografie latinského kulturního okruhu a její pramenná hodnota. Historický komentář. Rejstřík*, Praha 1995.
- [Sigismundi Rosiczzii] *Gesta diversa transactis temporibus facta in Silesia et alibi*, [in:] *Geschichtsschreiber Schlesiens des XV. Jahrhunderts*, ed. Franz Wachter, Breslau 1883 (=Scriptores rerum Silesiacarum, vol. 12), pp. 29–36.
- Statuta capituli ecclesiae cathedralis Wratislaviensis ex anno 1482/1483. Statuty wrocławskiej kapituły katedralnej z roku 1482/1483*, ed. Kazimierz Dola, trans. Norbert Widok, Wrocław-Opole 2004.
- Testimonia najdawniejszych dziejów Słowian. Seria grecka, zeszyt 2. Pisarze z V–X w.*, eds Alina Brzostowska, Wincenty Swoboda, Wrocław-Warszawa-Kraków 1989.
- Thietmari Merseburgensis Episcopi Chronicon*, ed. Robert Holtzmann, transl. Werner Trillmich, 6. edition, Darmstadt 1992 (=Ausgewählte Quellen zur deutschen Geschichte des Mittelalters, vol. 9).
- Tractatus sive Speculum genealo耶e sancte Hedwigis quondam ducisse Slesie*, ed. Aleksander Semkowicz, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 4, Lwów 1884, pp. 642–651.
- Urkundensammlung zur Geschichte des Ursprungs der Städte und der Einführung und Verbreitung deutscher Kolonisten und Rechte in Schlesien und der Ober-Lausitz*, eds Gustav Adolf Tzschorpe, Gustav Adlof Harald Stenzel, Hamburg 1832.
- Versus lubenses*, [in:] *Monumenta Lubensia*, ed. Wilhelm Wattenbach, Breslau 1861, pp. 14–15.
- Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia*, ed. Augustyn Theiner, vol. 1, Rome 1860.
- Vita s. Hedvigis (vita maior)*, ed. Aleksander Semkowicz, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 4, 2nd edition, Warszawa 1961, pp. 510–633.
- Widukindi res gestae Saxonicae. Widukinds Sachsengeschichte*, ed. Rudolf Buchner, Darmstadt 1971 (=Ausgewählte Quellen zur deutschen Geschichte des Mittelalters vol. 8).
- Wiersz o pierwszych zakonnikach Lubiąża*, ed. August Bielowski, [in:] *Monumenta Poloniae Historica*, vol. 3, Lwów 1878, pp. 708–710.
- Zweisprachige Stadtbücher aus Oppeln/Opole*, eds Stanisław Borawski, Astrid Dormann-Sellinghoff, Ilpo Tapani Piirainen, Wrocław 2002 (=Beihefte zum Orbis Linguarum, vol. 14).

Literature

- Adamska Dagmara, *Fundacje dewocystne rycerstwa księstwa świdnicko-jaworskiego w średniowieczu*, Poznań-Wrocław 2005 (=Badania z Dziejów Społecznych i Gospodarczych, vol. 64).
- Ammann Hektor, *Wirtschaftsbeziehungen zwischen Oberdeutschland und Polen im Mittelalter*, ‘Vierteljahrsschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte’, 38 (1961), issue 4, pp. 433–443.
- Anfänge und Entwicklung der deutschen Sprache im mittelalterlichen Schlesien. Verhandlungen des VIII. Symposions vom 2. bis 4. November in Würzburg 1989*, eds Gundolf Keil, Josef J. Menzel, Sigmaringen 1995 (=Schlesische Forschungen, vol. 6).
- Antonín Robert, Prix Dalibor, *Slezský a opolský region ve 13. století a prvních desetiletích 14. věku*, [in:] *Slezsko w dějinách českého státu*, vol. 1: *Od pravěku do roku 1490*, ed. Zdenek Jirásek, Praha 2012, pp. 257–260.
- Araszcuk Stanisław, *Kult św. Jadwigi na Śląsku w świetle przedtrydenckich wrocławskich ksiąg liturgicznych*, Opole 1995 (=Opolska Biblioteka Teologiczna, vol. 7).
- Aubin Hermann, *Die Wirtschaft im Mittelalter*, [in:] *Geschichte Schlesiens*, vol. 1, ed. Hermann Aubin, Stuttgart 1961 (3rd edition), pp. 401–483.
- Banaszkiewicz Jacek, *Podanie o Piaście i Popielu. Studium porównawcze nad wcześnieśredniowiecznymi tradycjami dynastycznymi*, Warszawa 1986.
- Bar Přemysl, *Vratislavský vévoda Jindřich IV. Probus a poslední Přemyslovci*, ‘Český časopis historický’, 106 (2008), pp. 753–787.
- Barciak Antoni, *Postrzeganie Czech i Czechów na Śląsku w XIV i w początkach XV w.*, [in:] *idem, Między Polską a Czechami. Śląsk i jego mieszkańcy w źródłach czeskich doby średniowiecza*, Wrocław 2012, pp. 189–198.
- Barciak Antoni, *Śląsk w źródłach czeskich do końca XIV w.*, [in:] *Przelomy w historii XVI Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Wrocław 15–18 września 1999 roku. Pamiętnik*, eds Krzysztof Ruchniewicz, Jakub Tyszkiewicz, Wojciech Wrzesiński, vol. 2, part 1, Toruń 2000, pp. 117–123.
- Barciak Antoni, *Władcy czescy w relacji autora Kroniki książąt polskich*, [in:] *Korunné země v dějinách českého státu*, eds Luděk Březina, Jana Konvičná, Jana Wojtucka, Praha 2005, pp. 309–317.
- Bartlett Robert, *Tworzenie Europy*, transl. Grażyna Waługa, trans., Poznań 2003, pp. 234–236; original: *The Making of Europe. Conquest, Colonization, and Cultural Change 950–1350*, 1993.
- Białłowicz-Krygierowa Zofia, *Studia nad snycerstwem XIV wieku w Polsce*, part 1: *Początki śląskiej tradycji ołtarza szafowego*, Warszawa-Poznań 1981.

- Bieniak Janusz, *Powstanie księstwa opolsko-raciborskiego jako wyraz przekształcania się Polski w dzielnicową poliarchię*, [in:] *Sacra Silentii provincia. 800 lat dziedzicznego księstwa opolskiego (1202–2002)*, ed. Anna Pobóg-Lenartowicz, Opole 2003, pp. 37–81.
- Bieniak Janusz, *Zjednoczenie państwa polskiego*, [in:] *Polska dzielnicowa i zjednoczona. Państwo – społeczeństwo – kultura*, ed. Aleksander Gieysztor, Warszawa 1972, pp. 208–216.
- Biermann Gottlieb, *Seit wenn ashēn sich die oberschlesischen Piasten als schlesische Fürsten an?*, ‘Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 8 (1867), pp. 31–54.
- Bláhová Marie, *Slezsko a české země ve středověku. Nárys problematiky*, [in:] *Radices Silesiae – Silesiaca radices. Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości (do końca XVIII wieku) / Schlesien: Land, Leute, memoria und die Herausbildung der sozialen Bindungen und der Identitäten (bis zum Ende des 18. Jahrhunderts)*, eds. Thomas Wünsch, Stanisław Rosik, Wrocław 2011, pp. 101–110.
- Bláhová Marie, *Společné dějiny? Slezská redakce anonymní České kroniky 15. století*, [in:] *Slezsko – země koruny české. Historie a kultura 1300–1740*, eds Helena Dáňová, Jan Klípa, Lenka Stolárová, Praha 2008, pp. 233–244.
- Bláhová Marie, *Tercius Lech... plantavit totam Silesiam. Die Widerspiegelung des Wissens um die Zusammengehörigkeit der Schlesier zur Böhmischem Krone in der Historiographie des Spätmittelalters*, [in:] *Geschichte, Erinnerung, Selbstidentifikation. Die schriftliche Kultur in den Ländern der Böhmischem Krone im 14.–18. Jahrhundert*, eds Lenka Bobková, Jan Zdichynec, Praha 2011 (=Die Kronländer in der Geschichte des böhmischen Staates, 5), pp. 14–26.
- Blockmans Wim, *Das westeuropäische Messenetz im 14. und 15. Jh.*, [in:] *Brücke zwischen den Völkern. Zur Geschichte der Frankfurter Messe*, Bd. 1: *Frankfurt im Messenetz Europas. Erträge der Forschung*, eds Hans Pohl, Monika Pohle, Frankfurt am Main 1991, pp. 37–50.
- Bobertag Georg, *Die Gerichte und Gerichtsbücher des Fürstenthums Breslau*, ‘Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 7 (1866), pp. 102–175.
- Bobková Lenka, *7.4.1348. Ustavení Koruny království českého. Český stát Karla IV*, Praha 2006.
- Bobková Lenka, *Integrace Slezka do České Koruny podle představ Karla IV. Úvod k diskuзи o identifikaci Slezska jako regionu a jeho postavení v České Korunie*, ‘Sobótka’, 66 (2011), No. 3, pp. 3–9.
- Bobková Lenka, *Slezští Piastovci na dvoře Karla IV.*, [in:] *Piastowie śląscy w kulturze i europejskich dziejach*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2007, pp. 168–180.

- Bobková Lenka, *Společné pouto. Slezská knížata ve vztahu k Janu Lucemburskému a Karlu IV.*, [in:] *Slezsko, země Koruny české. Historia a kultura 1300–1700*, eds Helena Dáňová, Jan Klípa, Lenka Stolárová, Praha 2008, pp. 115–127.
- Bobková Lenka, *Územní politika prvních Lucemburků na českém trůně*, Ústí nad Labem 1993.
- Bobowski Kazimierz, *Etapy rozwoju miasta w okresie piastowskim*, [in:] *Legnica. Zarys monografii miasta*, ed. Stanisław Dąbrowski, Wrocław-Legnica 1998, pp. 20–80.
- Bogucka Maria, Samsonowicz Henryk, *Dzieje miast i mieszkańców w Polsce przedrozbiorowej*, Wrocław 1986.
- Borgolte Michael, *Geschichte der Grafschaften Alemaniens in fränkischer Zeit*, Sigmaringen 1984 (=Vorträge und Forschungen, Sonderband vol. 31).
- Boroń Piotr, *Biskup Walter i początki kultury umysłowej na Śląsku*, [in:] *Źródła kultury umysłowej w Europie Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Górnego Śląska*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2005, pp. 115–132.
- Brann Marcus, *Geschichte der Juden in Schlesien*, vol. 1–5 (until year 1526), Breslau 1896–1907 (=Jahresbericht des Jüdisch-Theologischen Seminars Fraenckel'scher Stiftung for 1896, 1897, 1901, 1907).
- Brilling Bernhard, *Die jüdischen Gemeinden Mittelschlesiens. Entstehung und Geschichte*, Stuttgart 1972 (=Studia Delitzschiana, vol. 14).
- Bruns Friedrich, Weczerka Hugo, *Hansische Handelsstraßen. Textband*, Weimar 1967.
- Bund Konrad, *Frankfurt am Main im Spätmittelalter (1311–1519)*, [in:] *Frankfurt am Main. Die Geschichte der Stadt in neun Beiträgen*, (=Veröffentlichungen der Frankfurter historischen Kommission 17), Sigmaringen 1991, pp. 53–149.
- Burek Józef, *Dzieje Raciborza od czasów piastowskich do 1741*, [in:] *Racibórz. Zarys monografii miasta*, ed. Jan Kantyka, Katowice 1981, pp. 39–85.
- Cetwiński Marek, ‘*Chronica abbatum beatae Virginis in Arena’ o początkach klasztoru*, [in:] *Acta Universitatis Wratislaviensis. Historia LXXVI*, Wrocław 1989, pp. 211–218 (1st edition; 2nd edition (updated) in: *idem, Metamorfozy śląskie*, Częstochowa 2002, pp. 87–94).
- Cetwiński Marek, *Corizabant mulieres et puelle in pomerio nostro. ‘Księga henrykowska’ o słabościach natury ludzkiej*, [in:] *Mundus hominis – cywilizacja, kultura, natura. Wokół interdyscyplinarności badań historycznych*, eds Stanisław Rosik, Przemysław Wiszewski, Wrocław 2006 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 2966, Historia 175), pp. 221–229.
- Cetwiński Marek, *Historia i polityka. Teoria i praktyka mediewistyki na przykładzie badań dziejów Śląska*, Kraków 2008.

- Cetwiński Marek, *Kasztelanie i kasztelanowie na Śląsku w XIII i XIV wieku*, [in:] *Studio z dziejów polskiego średniowiecza*, Częstochowa 2001 (first edition in 1989), pp. 255–275.
- Cetwiński Marek, *Metamorfozy śląskie: studia źródłoznawcze i historiograficzne*, Częstochowa 2002.
- Cetwiński Marek, *Narodziny antysemickich stereotypów. Pogromy Żydów na Śląsku w XIV–XV wieku*, [in:] *idem*, *Śląski tygiel. Studia z dziejów śląskiego średniowiecza*, Częstochowa 2001, pp. 299–314.
- Cetwiński Marek, *Piastowie rodowitymi Ślązakami: średniowieczna „tradycja wynalezionej”*, [in:] *Radices Silesiae – Silesiace radices. Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości (do końca XVIII wieku) / Schlesien: Land, Leute, memoria und die Herausbildung der sozialen Bindungen und der Identitäten (bis zum Ende des 18. Jahrhunderts)*, eds Thomas Wünsch, Stanisław Rosik, Wrocław 2011, pp. 127–132.
- Cetwiński Marek, *Polak Albert i Niemiec Mroczko. Zarys przemian etnicznych i kulturowych rycerstwa śląskiego do połowy XIV wieku*, [in:] *idem*, *Śląski tygiel. Studia z dziejów śląskiego średniowiecza*, Częstochowa 2001, pp. 62–74 (2nd edition, updated, first published in: *Niemcy – Polska w średniowieczu*, Poznań 1986, pp. 157–169).
- Cetwiński Marek, *Porwanie Henryka Grubego. Próba interpretacji*, [in:] *Genealogia. Władza i społeczeństwo w Polsce średniowiecznej*, eds Andrzej Radzimiński, Jan Wroniszewski, Toruń 1999, pp. 29–45 (1st edition; 2nd edition (updated) in: *idem*, *Śląski tygiel. Studia z dziejów śląskiego średniowiecza*, Częstochowa 2001, pp. 276–289].
- Cetwiński Marek, *Ród Jeszka Poduszki i kościół w Brzezimierzu*, [in:] *idem*, *Śląski tygiel. Studia z dziejów śląskiego średniowiecza*, Częstochowa 2001, pp. 225–243.
- Cetwiński Marek, *Rycerstwo śląskie do końca XIII w. Biogramy i rodowody*, Wrocław 1982.
- Cetwiński Marek, *Rycerstwo śląskie do końca XIII w. Pochodzenie, gospodarka, polityka*, Wrocław 1980.
- Cetwiński Marek, *Ślązacy w kronikach polskich (Anonima tzw. Galla i Wincentego zwane go Kadlubkiem)*, [in:] *Ślązacy w oczach własnych i obcych*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2010, pp. 68–75.
- Cetwiński Marek, [Review:] *Benedykt Zientara, ‘Henryk Brodaty i jego czasy’*, Warszawa 1975, ‘Sobótka’, 31 (1976), No. 3, pp. 487–493.
- Chorowska Małgorzata, *Rezydencje średniowieczne na Śląsku. Zamki, pałace, wieże mieszkalne*, Wrocław 2003.

- Croon Gustav, *Die landständische Verfassung von Schweidnitz-Jauer. Zur Geschichte des Ständewesens in Schlesien*, Breslau 1912 (=Codex Diplomaticus Silesiae, vol. 27).
- Curta Florin, *Tworzenie Słowian. Powrót do słowiańskiej etnogenezy*, [in:] *Nie-Słowianie o początkach Słowian*, ed. Przemysław Urbańczyk, Poznań-Warszawa 2006, pp. 27–55.
- Czerner Olgierd, *Badania kolegiaty w Głogowie*, [in:] *Osadnictwo i architektura ziem polskich w dobie zjazdu gnieźnieńskiego*, eds Andrzej Buko, Zygmunt Świechowski, Warszawa 2000, pp. 355–358.
- Čapský Martin, Dalibor Prix, *Slezsko v pozdním středověku (until 1490)*, [in:] *Slezsko w dějinách českého státu*, vol. 1: *Od pravěku do roku 1490*, ed. Zdenek Jirásek, Praha 2012, pp. 263–272.
- Čapský Martin, *Spolek slezských knížat a jeho role v polityce Zikmunda Lucemburského (K otázce kontinuity mocenských mechanizmů pozdního lucemburského období)*, [in:] *Piastowie śląscy w kulturze i europejskich dziejach*, ed. Antoni Barciak, Zabrze 2007, pp. 204–220.
- Čapský Martin, *Spolek slezských knížat a jeho pokus o společnou obranu jizní hranice Slezska proti husitům (Poznámky k významu a datování grotkovského sněmu)*, [in:] *Ad vitam et honorem. Profesoru Jaroslavu Mezníkovi přátelé a žáci k pětasedmdesátým narozeninám*, eds Tomáš Borovský, Libor Jan, Martin Wihoda, Brno 2003, pp. 341–350.
- Čechura Jan, *České země w latach 1378–1437. Lucemburkowie na českém trůne*, vol. 2, Praha 2000.
- Čechura Jan, *České země w latach 1310–1378. Lucemburkowie na českém trůne*, Praha 1999.
- Davies Norman, Moorhouse Roger, *Mikrokosmos. Portret miasta środkowoeuropejskiego. Vratislavia, Breslau, Wrocław*, Kraków 2002.
- Deptuła Czesław, *Galla Anonima mit genezy Polski. Studium z historiozofii i herme-neutki symboli dziejopisarstwa średniowiecznego*, 2nd edition, Lublin 2000.
- Deutsche Ostforschung und polnische Westforschung im Spannungsfeld von Wissenschaft und Politik. Disziplinen im Vergleich, eds Jan M. Piskorski, Jürgen Hackmann, Rudolf Jaworski, Osnabrück 2002.
- Dějiny Prahy*, vol. 1, Praha-Litomyšl 1997.
- Dickinson Robert E., *The Regions of Germany*, London 1945.
- Dola Kazimierz, *Dzieje Kościoła na Śląsku. Średniowiecze*, Opole 1996.
- Dola Kazimierz, *Znaczenie instytucji kościelnych dla organizowania osadnictwa średniowiecznego na Śląsku*, [in:] *Korzenie środkowoeuropejskiej i górnośląskiej kultury gospodarczej*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2003, pp. 58–64.
- Dolny Śląsk* Poznań 1948 (Ziemie Staropolskie, vol. 1).

- Dominiak Wojciech, *Polityka gospodarcza księcia Władysława I Opolskiego (1246–1281)*, [in:] *Korzenie środkowoeuropejskiej i górnośląskiej kultury gospodarczej*, pp. 75–93.
- Doroszewska Anna, *Otoczenie Henryka Brodatego i Jadwigi jako środowisko społeczne*, Warszawa 1978.
- Drabina Jan, *Historia Bytomia*, Bytom 1994.
- Drabina Jan, *Życie codzienne w miastach śląskich XIV i XV wieku*, Warszawa 1999.
- Drelicharz Wojciech, *Idea zjednoczenia królestwa w średniowiecznym dziejopisarstwie polskim*, Kraków 2012 (=Monografie Towarzystwa Naukowego Societas Vistulana, vol. 1).
- Dziewulski Władysław, *Za Piastów opolskich*, [in:] *Opole. Monografia miasta*, ed. Franciszek Hawranek, Opole 1975, pp. 56–126.
- Engel Pál, *The Realm of St Stephen. A History of Medieval Hungary (895–1526)*, transl. Tamás Pálosfalvi, London-New York 2001.
- Epperlein Siegfried, *Mitfundacyjny niemieckich klasztorów cysterskich a relacja mnicha lubiąskiego z XIV wieku*, ‘Przegląd Historyczny’, 58 (1967), pp. 587–604.
- Epperlein Siegfried, *Zur Mittelalterforschung in der DDR – eine Reminiszenz*, [in:] *Mittelalterforschung nach der Wende 1989*, ed. Michael Borgolte, Munich 1995 (=Historische Zeitschrift, Beiheft 20), pp. 43–73.
- Epperlein Siegfried, *Gründungsmythos deutscher Zisterzienserklöster östlich der Elbe im hohen Mittelalter und der Bericht des Leubuser Mönches im 14. Jahrhundert*, ‘Jahrbuch für Wirtschaftsgeschichte’, 3 (1967), pp. 303–335.
- Finkenstein Fink von, *Bischof und Reich. Untersuchungen zum Integrationsprozess des ottonisch –frühsalischen Reiches (919–1056)*, Sigmaringen 1989.
- Forsyth Donelson R., *Group Dynamics*, 5th edition, Belmont 2010.
- Frey Dagobert, *Die Kunst im Mittelalter*, [in:] *Geschichte Schlesiens*, Bd. I, *Von der Urzeit bis zum Jahre 1526*, ed. Hermann Aubin, Breslau 1938, pp. 438–479.
- Frey Dagobert, *Schlesiens künstlerisches Antlitz*, [in:] *Die Hohe Strasse. Schlesische Jahrbücher für deutsche Art und Kunst im Ostraum*, vol. 1, ed. Gustav Barthel, Breslau 1938, pp. 12–45.
- Friedensburg Ferdinand, *Schlesiens Münzgeschichte im Mittelalter*, part. 2: *Münzgeschichte und Münzbeschreibung*, Breslau 1888 (= Codex Diplomaticus Silesiae, vol. 13).
- Harris Stephen J., *Race and Ethnicity in Anglo-Saxon Literature*, New York-London 2003 (=Studies in medieval history and culture, vol. 24).
- Gawlas Sławomir, *Komercjalizacja jako mechanizm europeizacji peryferii na przykładzie Polski*, [in:] *Ziemie polskie wobec Zachodu. Studia nad rozwojem średniowiecznej Europy*, ed. Sławomir Gawlas, Warszawa 2006, pp. 98–107.

- Gawlas Sławomir, *O kształcie zjednoczonego Królestwa. Niemieckie władztwo terytorialne a geneza społecznoustrojowej odrębności Polski*, Warszawa 1996.
- Gawlas Sławomir, *Przemiany systemów prawa na Śląsku w dobie kolonizacji w XIII wieku*, [in:] *Kultura prawnia w Europie Środkowej*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2006, pp. 45–73.
- Gawlas Sławomir, *Ślązacy w oczach własnych i cudzych. Uwagi o powstaniu i rozwoju tożsamości regionalnej w średniowieczu*, [in:] *Ślązacy w oczach własnych i obcych*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2010, pp. 41–67.
- Gansiniec Ryszard, *Tragedia Petri comitis*, ‘Pamiętnik Literacki’, 43 (1952), pp. 52–139.
- Gąsiorowska Patrycja, *Klaryski z dynastii Piastów*, ‘Nasza Przeszłość’, 94 (2000), pp. 119–134.
- Geary Patrick J., *Before France and Germany: The Creation and Transformation of the Merovingian World*, p. 53 (=New York: Oxford University Press, 1988).
- Gerlic Henryk, *Kapituła głogowska w dobie piastowskiej i Jagiellońskiej (1120–1526)*, Gliwice 1993.
- Geschichte Schlesiens*, vol. 1: *Von der Urzeit bis zum Jahre 1526*, ed. Ludwig Petry, 4th edition, St. Michel 1983.
- Gieysztor Aleksander, *Więź narodowa i regionalna w polskim średniowieczu*, [in:] *Polska dzielnicowa i zjednoczona*, Warszawa 1972, pp. 9–36.
- Goerlitz Theodor, *Die Oberhöfe in Schlesien*, Weimar 1938.
- Goerlitz Theodor, *Verfassung, Verwaltung und Recht der Stadt Breslau*, part 1: *Mittelalter*, Würzburg 1962.
- Goliński Mateusz, *Jews in Medieval Legnica – their Location in Municipal Area*, [in:] *Jews in Silesia*, eds Marcin Wodziński, Janusz Spyra, Kraków 2001, pp. 17–32.
- Goliński Mateusz, *Kryzys a przemiany środowiska miejskiego w późnym średniowieczu*, ‘Sobótka’, 65 (2010), No. 3, pp. 263–278.
- Goliński Mateusz, *Naczelnne organy komunalne i wójtostwo świdnickie do 1740 roku*, [in:] Mateusz Goliński, Jarosław Maliniak, *Urzędnicy miejscy Świdnicy do 1740 r.*, Toruń 2007, pp. 7–30.
- Goliński Mateusz, *Podstawy gospodarcze mieszkańców wrocławskiego w XIII wieku*, Wrocław 1991.
- Goliński Mateusz, *Służba rycerska a potencjalny militarny księstw śląskich w późnym średniowieczu*, cz. I. *Księstwo nysko-otmuchowskie*, ‘Sobótka’, 53 (1998), Nos. 1–2, pp. 33–67.
- Goliński Mateusz, *Śląski cech kotlarzy i jego ‘czarna lista’*, ‘Sobótka’, 64 (2009), No. 1, pp. 1–17.
- Goliński Mateusz, *Średniowiecze*, [in:] *Śląskoznawcze deficyty badawcze nauk historycznych*, eds Marek Czapliński, Jacek Dębicki, Tomasz Przerwa, Wrocław 2007, pp. 18–23.

- Goliński Mateusz, *Wrocław od połowy XIII do początków XVI wieku*, [in:] Cezary Buśko, Mateusz Goliński, Michał Kaczmarek, Leszek Ziątkowski, *Historia Wrocławia*, vol. 1: *Od pradziejów do końca czasów habsburskich*, Wrocław 2001, p. 96–222.
- Goliński Mateusz, *Wrocławskie spisy zastawów długów i mienia żydowskiego z 1453 roku. Studium z historii kredytu i kultury materialnej*, Wrocław 2006 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No 2852, Historia vol. 173).
- Gottschalk Joseph, *Sankt Hedwig, Herzogin von Schlesien*, Köln 1964.
- Gorzkowski Roman, *Lokacyjne miasto średniowieczne (XIII–XV w.)*, [in:] *Dzieje Złotoryi*, ed. Ryszard Gładkiewicz, Złotoryja-Wrocław 1997, pp. 32–66.
- Górecki Piotr, *A local Society in Transition. The ‘Henryków Book’ and Related Sources*, Toronto 2007.
- Górecki Piotr, *Assimilation, Resistance, and Ethnic Group Formation in Medieval Poland: A European Paradigm?*, [in:] *Das Reich und Polen. Parallelen, Interaktionen und Formen der Akkulturation im hohen und späten Mittelalter*, eds Thomas Wünsch, Alexander Patschovsky, Ostfildern 2003 (=Vorträge und Forschungen, vol. 59), pp. 447–476.
- Górecki Piotr, *Communities of Legal Memory in Medieval Poland, ca. 1200–1240*, ‘Journal of Medieval History’, 24 (1998), pp. 140–146.
- Górecki Piotr, *Economy, Society, and Lordship in Medieval Poland (1100–1250)*, New York-London 1992.
- Górny Śląsk, Poznań 1959 (Ziemie Staropolskie, vol. 5).
- Grabowiecka Zofia, *Benedykt z Poznania – szesnastowieczny badacz polskiej przeszłości Śląska*, [in:] *Z dziejów postępowej ideologii na Śląsku w XIV-XVI w.*, ed. Ewa Maleczyńska, Warszawa 1956, pp. 125–150.
- Graus František, *Český obchod se suknem ve 14. a počátkem 15. století*, Praha 1950.
- Graus František, *Die Bildung eines Nationalbewußtseins im mittelalterlichen Böhmen*, ‘Historica. Les sciences historiques en Tchécoslovaquie’, 13 (1966), pp. 5–49.
- Gravert-May Gernot von, *Das staatsrechtliche Verhältnis Schlesiens zu Polen, Böhmen und dem Reich während des Mittelalters. Anfänge des 10. Jahrhunderts bis 1526*, Aalen 1971.
- Grisebach August, *Die Kunst der deutschen Stämme und Landschaften*, Wien 1946.
- Grodecki Roman, *Dzieje Żydów w Polsce do końca XIV wieku*, [in:] *idem, Polska piastowska. Pisma pośmiertne*, ed. Jerzy Wyrozumski, Warszawa 1969, pp. 595–702.
- Grodecki Roman, *Książęca włość trzebnicka na tle organizacji majątków książęcych w Polsce XII w.*, ‘Kwartalnik Historyczny’, 26 (1912), pp. 433–474; 27 (1913), pp. 1–66.
- Grodek Andrzej, *Handel odrzański w rozwoju historycznym*, [in:] *Monografia Odry*, eds Andrzej Grodek, Maria Kiełczewska-Zaleska, August Zierhoffer, Poznań 1948, pp. 384–391.

- Grünhagen Colmar, *Breslau und die Landesfürsten*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 36 (1901), pp. 1–28.
- Grünhagen Colmar, *Schlesien am Ausgange des Mittelalters*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 18 (1884), pp. 26–67.
- Grünhagen Colmar, *Schlesien unter Kaiser Karl IV*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 17 (1883), pp. 1–43.
- Grünhagen Colmar, *Wegweiser durch die schlesischen Geschichtsquellen bis zum Jahre 1550*, 2nd edition, Breslau 1889.
- Gumowski Marian, *Moneta na Śląsku do końca XIV w.*, [in:] *Historja Śląska od najdawniejszych czasów do roku 1400*, vol. 3, ed. Władysław Semkowicz, Kraków 1936, pp. 247–440.
- Haisig Marian, *Podstawy gospodarczego rozwoju miasta. Jego przywileje i herb*, [in:] *Legnica. Monografia historyczna miasta*, ed. Marian Haisig, Legnica 1977, pp. 37–46.
- Haisig Marian, *Ruchy społeczne w mieście i powstanie pospolstwa w 1454*, [in:] *Legnica. Monografia historyczna miasta*, ed. Marian Haisig, Legnica 1977, pp. 61–71.
- Haisig Marian, *Rzemiosło, handel i pieniądz miejski*, [in:] *Legnica. Monografia historyczna miasta*, ed. Marian Haisig, Legnica 1977, pp. 53–61.
- Haisig Marian, *Wrocławskie pieczęcie, medale i monety*, [in:] *Wrocław, jego dzieje i kultura*, ed. Zygmunt Świechowski, Warszawa 1978, pp. 77–83.
- Haisig Marian, *Zaludnienie i klęski żywiołowe*, [in:] *Legnica. Monografia historyczna miasta*, ed. Marian Haisig, Legnica 1977, pp. 46–50.
- Hanemann Rudolf, *Der deutsche Teil des Florianer Psalters. Sprachanalyse und kultgeschichtliche Einordnung*, Frankfurt am Main 2010 (=Regensburger Beiträge zur deutschen Sprach- und Literaturwissenschaft, B 96).
- Harc Lucyna, *Germanie na Śląsku. Wokół dyskusji na kartach prac XVIII-wiecznych historyków śląskich*, [in:] *Historicae viae. Studia dedykowane Profesorowi Lechowi A. Tyszkiewiczowi z okazji 55-lecia pracy naukowej*, eds Mateusz Goliński, Stanisław Rosik, Wrocław 2012, pp. 19–27.
- Hejtmanská správa ve vedlejších zemích Koruny české, eds Lenka Bobková, Martin Čapský, Irena Korbelářová, Opava 2009 (=Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis, Supp. 7)
- Heck Roman, *Die gewerbliche Produktion der mittelalterlichen Stadt Wrocław*, [in:] *Gewerbliche Produktion und Stadt-Land-Beziehungen*, eds Konrad Fritze, Eckhard Müller-Mertens, Johannes Schildhauer, Weimar 1979 (=Hansische Studien, vol. 4), pp. 43–52.
- Heck Roman, *Główne linie rozwoju średniowiecznego dziejopisarstwa śląskiego*, ‘*Studia Źródłoznawcze*’, 22 (1977), pp. 61–75.

- Heck Roman, *O piastowskich tradycjach średniowiecznego Śląska (Problemy świadomości historycznej i narodowej)*, ‘Kwartalnik Historyczny’, 84 (1977), No. 1, pp. 3–22.
- Heck Roman, *Wrocław w latach 1241–1526*, [in:] *Wrocław, jego dzieje i kultura*, ed. Zygmunt Świechowski, Warszawa 1978, pp. 56–76.
- Heffner Krystian, *Deficyty badań śląskoznawczych w zakresie geografii społeczno-ekonomicznej* [in:] *Deficyty badań śląskoznawczych*, eds. Marek S. Szczepański, Tomasz Nawrocki, Andrzej Niesporek, Katowice 2010, pp. 93–116.
- Herbst Stanisław, *Kalisz renesansowy*, [in:] *Osiemnaście wieków Kalisza. Studia i materiały do dziejów miasta Kalisza i regionu kaliskiego*, ed. Aleksander Gieysztor, Kalisz 1961, pp. 91–103.
- Historia Śląska*, vol. 1, part 1, eds Wacław Hołubowicz, Karol Maleczyński, Wrocław 1960.
- Historia Śląska*, vol. 1, part 2, eds Roman Heck, Ewa Maleczyńska, Wrocław 1961.
- Historia Śląska*, ed. Marek Czapliński, Wrocław 2002.
- Historiographical Approaches to Medieval Colonization of East Central Europe. A Comparative Analysis against the Background of Other European Interethnic Colonization Processes in the Middle Ages*, ed. Jan M. Piskorski, Boulder/New York 2002 (=Columbia University Press. East European Monographs, vol. 611).
- Hláváček Ivan, *Die Nationalsprachen in den böhmisch-mährischen Stadtkanzleien der vorhussitischen Zeit*, [in:] *La langue des actes*, ed. Olivier Guyotjeannin, digital publication, address: <http://elec.enc.sorbonne.fr/CID2003/hlavacek> accessed on 5th February, 2013.
- Hláváček Ivan, *Zum Phänomen der Sprachbenutzung im böhmischen diplomatischen Material bis zur hussitischen Revolution*, [in:] *The Development of Literate Mentalities in East Central Europe*, eds Anna Adamska, Marco Mostert, Turnhout 2004 (=Utrecht Studies in Medieval Literacy, vol. 9), pp. 289–310.
- Hledíková Zdenka, *Některé personální aspekty českého vlivu ve vratislavském biskupství kolem poloviny 14. století*, [in:] *Tysiąclecie dziedzictwo kulturowe diecezji wrocławskiej*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2000, pp. 75–85.
- Hodgetts Richard M., Hegar Kathryn W., *Modern Human Relations at Work*, 10th edition, Mason 2008.
- Hoensch Jörg K., *Geschichte Böhmens. Von der slavischen Landnahme bis zur Gegenwart*, 3rd edition, München 1997.
- Hoffman František, *České město ve středověku*, Praha 1992.
- Hoffmann Richard C., *Land, Liberties and Lordship in a Late Medieval Countryside. Agrarian Structure and Change in the Duchy of Wrocław*, Philadelphia 1988.

Holá Mlada, *Institucionální ukotvení mocy českých králů ve slezském prostoru. K problematice prosazení úřadu vrchního slezského hejtmana ve druhé polovině 15. století*, ‘Sobótka’, 66 (2011), No. 3, pp. 65–72.

Honemann Volker, *Kanzlei, Stadt und Kultur im Leben und Werk des Johann Frauenburg von Görlitz*, [in:] *Literaturlandschaften. Schriften zur deutschsprachigen Literatur im Osten des Reiches*, eds Rudolf Suntrup, Maryvonne Hagby, Franziska Küenzlen, Nine Miedema, Friedel H. Roolfs, Frankfurt am Main 2008 (=Medieval to Early Modern Culture. Kultureller Wandel vom Mittelalter zur Frühen Neuzeit, vol. 11), pp. 247–271.

Honemann Volker, *Lateinische und volkssprachliche Geschichtsschreibung im Spätmittelalter. Zur Arbeitsweise des Chronisten Peter Eschenloer aus Breslau*, [in:] *Literaturlandschaften. Schriften zur deutschsprachigen Literatur im Osten des Reiches*, eds Rudolf Suntrup, Maryvonne Hagby, Franziska Küenzlen, Nine Miedema, Friedel H. Roolfs, Frankfurt am Main 2008 (=Medieval to Early Modern Culture. Kultureller Wandel vom Mittelalter zur Frühen Neuzeit, vol. 11), pp. 333–346.

Horwat Jerzy, *Formowanie się miast księstwa opolsko-raciborskiego do poł XIV w.*, Gliwice-Rzeszów 1996.

Identité régionale et conscience nationale en France et en Allemagne du Moyen Âge à l’Époque Moderne. Actes du colloque organisé par l’Université Paris XII – Val de Marne, l’Institut universitaire de France et l’Institut Historique Allemand à l’Université Paris XII et à la Fondation Singer-Polignac, les 6, 7 et 8 octobre 1993, eds Rainer Babel, Jean-Marie Moeglin, Sigmaringen 1997 (Beihefte der Francia, vol. 39).

Iwańczak Wojciech, *Problematyka śląska w ‘Historii czeskiej’ Eneasza Sylwiusza Piccolominiego*, [in:] *Korzenie wielokulturowości Śląska*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2009, pp. 138–139.

Irgang Winfried, *Das Urkunden und Kanzleiwesen Herzogs Heinrichs III. (I.) von Glogau (+1309) bis 1300*, [in:] *idem, Schlesien im Mittelalter. Siedlung – Kirche – Urkunden. Ausgewählte Aufsätze*, eds Norbert Kersken, Jürgen Warmbrunn, Marburg 2007 (=Materialien und Studien zur Ostmitteleuropa-Forschung, vol. 17), pp. 351–396.

Irgang Winfried, *Die heilige Hedwig – ihre Rolle in der schlesischen Geschichte*, [in:] *Das Bild der heiligen Hedwig in Mittelalter und Neuzeit*, eds Eckhard Grunewald, Nikolaus Gussone, München 1996, (=Schriften des Bundesinstitut für ostdeutsche Kultur und Geschichte, vol. 7), pp. 23–38.

Irgang Winfried, *Die politische Bedeutung der Heiligen im Mittelalter (Wenzel, Adalbert, Stanislaus, Hedwig)*, [in:] *Heilige und Heiligenverehrung in Schlesien*, ed. Joachim Köhler, Sigmaringen 1997, pp. 31–50.

- Irgang Winfried, *Die Urkunden- und Kanzleiwesen Herzog Heinrichs IV. von Schlesien (1270–1290)*, [in:] *idem, Schlesien im Mittelalter. Siedlung – Kirche – Urkunden. Ausgewählte Aufsätze*, eds Norbert Kersken, Jürgen Warmbrunn, Marburg 2007 (=Materialien und Studien zur Ostmitteleuropa-Forschung, vol. 17), pp. 397–446.
- Irgang Winfried, *Elemente der deutschen Sprache im Schlesischen Urkundenbuch*, [in:] *idem, Schlesien im Mittelalter. Siedlung – Kirche – Urkunden. Ausgewählte Aufsätze*, eds Norbert Kersken, Jürgen Warmbrunn, Marburg 2007, pp. 481–494.
- Irgang Winfried, *Oberschlesien im Mittelalter: Einführung in Raum und Zeit*, [in:] *Oberschlesien im späten Mittelalter. Eine Region im Spannungsfeld zwischen Polen, Böhmen-Mähren und dem Reich vom 13. bis zum Beginn des 16. Jahrhunderts*, ed. Thomas Wünsch, Berlin 1993 (=Tagungsreihe der Stiftung Haus Oberschlesien, vol. 1), pp. 14–20.
- Irgang Wienfried, *Quellen und Literatur zur mittelalterlichen Geschichte Schlesiens in Auswahl*, [in:] *Geschichte Schlesiens*, vol. 1: *Von der Urzeit bis zum Jahre 1526*, pp. 480–510.
- Janczak Julian, *Człowiek i przyroda*, Wrocław 1985.
- Janczak Julian, *Środowisko geograficzne Śląska w rozwoju historycznym*, [in:] *Historia chłopów śląskich*, ed. Stefan Inglot, Warszawa 1979, pp. 5–30.
- Jasiński Kazimierz, *Franciszkanin Henryk z Breny propagatorem kultu św. Jadwigi*, [in:] *Księga Jadwiżyńska. Międzynarodowe Sympozjum Naukowe ‘Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska’*, Wrocław-Trzebnica 21–23 września 1993 roku, eds Michał Kaczmarek, Marek L. Wójcik, Wrocław 1995, pp. 339–350.
- Jasiński Kazimierz, *Genealogia św. Jadwigi. Studium źródłoznawcze*, [in:] *Mente et litteris. O kulturze i społeczeństwie wieków średnich*, Poznań 1984, pp. 195–204.
- Jasiński Kazimierz, *Rodowód Piastów śląskich*, vol. 1–3, Wrocław 1973–1977.
- Jaworski Krzysztof, *Znaleziska wielkomorawskie w Gilowie, Niemczy i Starym Książu na Dolnym Śląsku*, [in:] *Śląsk i Czechy a kultura wielkomorawska*, ed. Krzysztof Wachowski, Wrocław 1997, pp. 113–125.
- Jażdżewski Konstanty K., *Lubiąż. Losy i kultura umysłowa śląskiego opactwa cystersów (1163–1642)*, Wrocław 1992 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No 1081).
- Jecht Horst, *Zur Handelsgeschichte der Stadt Görlitz im Mittelalter*, [in:] *Oberlausitzer Forschungen. Beiträge zur Landesgeschichte*, ed. Martin Reuther, Leipzig 1961, pp. 121–127.
- Jenkins Richard, *Social Identity*, 3rd edition, Abingdon-New York 2008.
- Joyce Patrick, *What is the social in the social history?*, ‘Past and Present’, 206 (2010), pp. 213–248.
- Jungandreas Wolfgang, *Zur Geschichte der schlesischen Mundart im Mittelalter*, Breslau 1937.
- Jureczko Andrzej, *Henryk III Biały książę wrocławski (1247–1266)*, Kraków 2007.

- Jurek Tomasz, *Die Entwicklung eines schlesischen Regionalbewußtseins im Mittelalter*, ‘Zeitschrift für Ostmitteleuropa Forschung’, 47 (1998), issue 1, pp. 21–48.
- Jurek Tomasz, *Die Migration deutscher Ritter nach Polen*, [in:] *Das Reich und Polen*, Ostfildern 2003 (=Vorträge und Forschungen, 59), pp. 243–276.
- Jurek Tomasz, *Die Urkundensprache im mittelalterlichen Schlesien*, [in:] *La langue des actes*, ed. Olivier Guyotjeannin, digital publication, address: <http://elec.enc.sorbonne.fr/CID2003/jurek>, accessed on 5th February, 2013.
- Jurek Tomasz, *Dziedzic Królestwa Polskiego książę głogowski Henryk (1274–1309)*, 1st edition Poznań 1993, 2nd edition, Kraków 2006.
- Jurek Tomasz, *Elity śląska w późniejszym średniowieczu*, [in:] *Kolory i struktury średniowiecza*, ed. Wojciech Fałkowski, Warszawa 2004, pp. 404–420.
- Jurek Tomasz, *Fryzura narodowa średniowiecznych Polaków*, [in:] *Scriptura custos memoriae*, Poznań 2001, pp. 635–651.
- Jurek Tomasz, Herby rycerstwa śląskiego na miniaturach Kodeksu o św. Jadwidze z 1353 roku, ‘Genealogia. Studia i Materiały Historyczne’, 3 (1993), pp. 9–36.
- Jurek Tomasz, *In sede viduali. Nad itinerarium księżnej świdnickiej Agnieszki z lat 1385–1392*, [in:] *Europa Środkowa i Wschodnia w polityce Piastów*, ed. Krystyna Zielińska-Melkowska, Toruń 1997, pp. 275–289.
- Jurek Tomasz, *Kim był komes wrocławski Magnus?*, [in:] *Venerabiles, nobiles et honesti. Studia z dziejów społeczeństwa Polski średniowiecznej*, eds. Andrzej Radzimiński et al., Toruń 1997, pp. 181–192.
- Jurek Tomasz, *Konrad I głogowski, studium z dziejów dzielnicowego Śląska*, ‘Roczniki Historyczne’, 54 (1988), pp. 111–141.
- Jurek Tomasz, *Kto i kiedy ufundował kolegiatę głogowską*, ‘Sobótka’, 49 (1994), No. 1/2, pp. 21–35.
- Jurek Tomasz, *Nacionis de Slesia. Ze studiów nad świadomością historyczną na późnośredniowiecznym Śląsku*, [in:] *Nihil superfluum esse. Prace z dziejów średniowiecza ofiarowane Profesor Jadwidze Krzyżaniakowej*, eds Jerzy Strzelczyk, Józef Dobosz, Poznań 2000 (=Publikacje Instytutu Historii UAM, 33), pp. 441–448.
- Jurek Tomasz, *Obce rycerstwo na Śląsku do połowy XIV wieku*, Poznań 1996
- Jurek Tomasz, *Plany koronacyjne Henryka IV Probusa*, [in:] *Śląsk w czasach Henryka IV Prawego*, ed. Krzysztof Wachowski, Wrocław 2005 (=Wratislavia Antiqua, vol. 8), pp. 13–29.
- Jurek Tomasz, *Rotacja elity dworskiej na Śląsku w XII – XIV w.*, [in:] *Genealogia – władza i społeczeństwo w Polsce średniowiecznej*, eds Andrzej Radzimiński, Jan Wroniszewski, Toruń 1999, pp. 7–27.
- Jurek Tomasz, *Ryczyn biskupi. Studium z dziejów Kościoła polskiego w XI w.*, ‘Roczniki Historyczne’, 60 (1994), pp. 21–66.

- Jurek Tomasz, *Studia nad dokumentami księcia głogowskiego Henryka I (III)*, ‘*Studio Źródłoznawcze*’, 32–33 (1990), pp. 47–56.
- Jurek Tomasz, (review:) *Studia z dziejów średniowiecza polskiego i powszechnego*, *Acta Universitatis Wratislaviensis*, No. 979, Historia, vol. 59, Wrocław 1989, ‘*Sobótka*’, 45 (1990), pp. 552–553.
- Jurek Tomasz, *Vom Rittertum zum Adel. Zur Herausbildung des Adelsstandes im mittelalterlichen Schlesien*, [in:] *Adel in Schlesien*, vol. 1: *Herrschaft – Kultur – Selbstdarstellung*, eds Jan Harasimowicz, Matthias Weber, München 2010, pp. 53–76.
- Jurkowianiec Tadeusz, *Wystrój rzeźbiarski prezbiterium kościoła Św. Marcina w Jaworze i dzieła pokrewne na Śląsku*, ‘*Ikonotheka. Prace Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego*’, 6 (1993), pp. 123–166.
- Jürgen Petersohn, *Franken im Mittelalter: Identität und Profil im Spiegel von Bewußtsein und Vorstellung*, Ostfildern 2008 (=Vorträge und Forschungen. Sonderband, 51).
- Kaczmarek Michał, *Dzieje powszechnie w średniowiecznej historiografii śląskiej (do schyłku XIV w.)*, [in:] *Dawna historiografia śląska. Materiały sesji naukowej odbytej w Brzegu w dniach 26–27 listopada 1977 r.*, Opole 1980, pp. 104–115.
- Kaczmarek Michał, *Nekrolog lubiąski. Próba krytyki przekazu*, ‘*Studio Źródłoznawcze*’, 26 (1981), pp. 113–140.
- Kaczmarek Michał, *Motywy bamberskie w dziejopisarstwie cystersów śląskich w XIII wieku*, [in:] *Mente et litteris. O kulturze i społeczeństwie wieków średnich*, ed. Helena Chłopocka, Poznań 1984, pp. 145–152.
- Kaczmarek Michał, Okoliczności powstania i twórca Kodeksu lubińskiego z Legendą obrazową o św. Jadwidze, ‘*Roczniki Historyczne*’, 77 (2011), pp. 51–79.
- Kaczmarek Michał, *Zanim powstał Wrocław*, [in:] M. Kaczmarek, Mateusz Goliński, Teresa Kulak, Włodzimierz Suleja, *Wrocław. Dziedzictwo wieków*, Wrocław 1997, pp. 7–32.
- Kaczmarek Romuald, *Das Bild der heiligen Hedwig. Zeugnisse in der Kunst vom 13. bis zum 18. Jahrhundert*, [in:] *Das Bild der heiligen Hedwig in Mittelalter und Neuzeit*, eds Eckhard Grunewald, Nikolaus Gussone, München 1996, pp. 137–144.
- Kaczmarek Romuald, *Kolegiata Krzyża Świętego we Wrocławiu jako fundacja Henryka IV Probusa. Impuls i następstwa – świadectwa ikonograficzne*, [in:] *Śląsk w czasach Henryka IV Prawego*, ed. Krzysztof Wachowski, Wrocław 2005 (=Wratislavia Antiqua, vol. 8), pp. 85–100.
- Kaczmarek Romuald, ‘*QVE DEDIT IN DONIS DEVS ET NATURA POLONIS...*’. *Kwestia identyfikacji i datowania jednej z płyt nagrobnych w Lubiążu*, [in:] *Visibilia et invisibilia w sztuce średniowiecza. Księga poświęcona pamięci Profesor Kingi Szczepkowskiej-Naliwajek*, eds Artur Badach, Monika Janiszewska, Monika Tarkowska, Warszawa 2009, pp. 375–390.
- Kaczmarek Romuald, *Rzeźba architektoniczna XIV wieku we Wrocławiu*, Wrocław 1999.

- Kaczmarek Romuald, *Stowarzyszenie ‘Obroży Psa Gończego’*. Z dziejów świeckich zakonów rycerskich na średniowiecznym Śląsku, ‘Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Wydział Nauk o Sztuce’, 108 (1991), pp. 13–21.
- Kaczmarek Romuald, *Sztuka w księstwach śląskich a sztuka w Czechach i mecenat luksemburski. Między trudnym sąsiedztwem a pełną akceptacją?*, [in:] *Śląsk – perła w Koronie*, pp. 115–146.
- Kaczmarek Romuald, *Średniowieczna architektura sakralna*, [in:] *Leksykon architektury Wrocławia*, eds Rafał Eysymontt, Jerzy Ilkosz, Agnieszka Tomaszewicz, Jadwiga Urbanik, Wrocław 2011, pp. 39–48.
- Kaczmarek Romuald, *Wrocław w sieci. Uwagi na temat artystycznych powiązań miasta od początku panowania Luksemburgów do końca epoki Jagiellonów*, ‘Quart’, 4/26 (2012), pp. 18–34.
- Kaczmarek Romuald, *Znaki czeskiego panowania w średniowiecznym Wrocławiu*, [in:] *Wrocław w Czechach, Czesi we Wrocławiu. Literatura – język – kultura*, eds Zofia Tarajło-Lipowska, Jarosław Malicki, Wrocław 2003, pp. 207–220.
- Kaczmarek Romuald, Witkowski Jacek, *Dzieje relikwii i relikwiarze świętej Jadwigi*, [in:] *Święta Jadwiga Śląska. W 750 rocznicę śmierci*, ed. Tadeusz Krupiński, Wrocław 1993, pp. 31–91.
- Kadłubek Zbigniew, *Integumentum i ‘święta kraina milczenia’ Mistrza Wincentego*, Mediewistyka.net (http://www.mediewistyka.net/content/view/81/40/#_ftn10; accessed on December 4th, 2012).
- Kaiser Reinhold, *Die Gesta episcoporum als Genus der Geschichtsschreibung*, [in:] *Historiographie im frühen Mittelalter*, eds Anton Scharer and Georg Scheibelreiter, München 1994 (=Veröffentlichungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung, vol. 32), pp. 459–480.
- Kalfas-Piotrowska Stefania, *Stosunki handlowe polsko-śląskie za Kazimierza Wielkiego*, ‘Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku’, 5 (1936), pp. 227–281.
- Karbowiak Antoni, *Dzieje wychowania i szkół w Polsce w wiekach średnich*, part 1: *Od 966. do 1363. roku*, Petersburg 1898.
- Karłowska-Kamzowa Alicja, *Fundacje artystyczne księcia Ludwika I brzeskiego. Studia nad rozwojem świadomości historycznej na Śląsku XIV-XVIII w.*, Opole-Wrocław 1970.
- Karłowska-Kamzowa Alicja, *Zagadnienie aktualizacji w śląskich wyobrażeniach bitwy legnickiej 1353–1504*, ‘*Studio Źródłoznawcze*’, 17 (1972), pp. 91–118.
- Kasprzak Marek, *Wezbrania i powodzie na rzekach Dolnego Śląska* [in:] *Wyjątkowe zdarzenia przyrodnicze na Dolnym Śląsku i ich skutki*, ed. Piotr Migoń, Wrocław 2010 (= Rozprawy Naukowe Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego, vol. 14), pp. 81–140.

- Kaźmierczyk Józef, *Czasy najdawniejsze*, [in:] *Opole. Monografia miasta*, eds Władysław Dziewulski, Franciszek Hawranek, Opole 1975, pp. 28–55.
- Keating Michael, *The invention of regions: political restructuring and territorial government in western Europe*, ‘Environment and Planning C: Government and Policy’, 15 (1997), pp. 383–398.
- Keating Michael, *The New Regionalism in Western Europe. Territorial Restructuring and Political Change*, Aldershot 1998.
- Kehn Wolfgang, *Der Odraraum und seine Beziehungen zur Hanse im 13. und 14. Jahrhundert*, [in:] *Pommern und Mecklenburg. Beiträge zur mittelalterlichen Städtegeschichte*, ed. Roderich Schmidt, Köln-Wien 1981, pp. 89–109.
- Kehn Wolfgang, *Der Handel im Odraraum im 13. und 14. Jahrhundert*, (=Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Pommern, Series V) Köln-Graz 1968.
- Kersken Norbert, *Geschichtsschreibung im Europa der ‘nationes’*. Nationalgeschichtliche Gesamtdarstellungen im Mittelalter, Köln/Weimar/Wien 1995 (=Münstersche Historische Forschungen, vol. 8).
- Kersken Norbert, *Górne Łużyce od założenia Związku Sześciu Miast do włączenia do Elektoratu Saksonii (1346–1635)*, [in:] *Dzieje Górnego Śląska. Władza, społeczeństwo, kultura od średniowiecza do końca XX wieku*, ed. Joachim Bahlcke, translated by Marek Słoń, Rafael Sendek, coop., Warszawa 2007, pp. 113–160.
- Kęblowski Janusz, *Nagrobki gotyckie na Śląsku*, Poznań 1969.
- Kęblowski Janusz, *Pomniki Piastów Śląskich w dobie średniowiecza*, Wrocław 1971 (=Monografie Śląskie Ossolineum, 20).
- Kiełbasa Antoni, *Święta Jadwiga Śląska*, Warszawa 1990.
- Kiryk Feliks, *Z dziejów późnośredniowiecznego Kamieńca Podolskiego*, [in:] *Kamieniec Podolski. Studia z dziejów miasta i regionu*, vol. 1, ed. Feliks Kiryk, Kraków 2000, pp. 67–109.
- Klapper Joseph, *Mittelalterliche Kulturlandschaften im schlesischen Raum*, ‘Schlesisches Jahrbuch’, 8 (1935/36), pp. 85–102.
- Kláپste Jan, *Studies of structural change in medieval settlement in Bohemia*, ‘Antiquity’, 65 (1991), pp. 396–405.
- Knötel Paul, *Siegel und Wappen*, [in:] *Die Kunstdenkmäler der Stadt Breslau*, ed. Ludwig Burgemeister, Breslau 1930 (=Die Kunstdenkmäler der Provinz Niederschlesien, vol. 1, part 1), pp. 28–35.
- Koczy Leon, *Związki handlowe Wrocławia z Polską do końca XVI wieku*, Katowice 1936.
- Kondracki Jerzy, *Geografia fizyczna Polski*, Warszawa 1988.
- Kopiński Krzysztof, *Gospodarcze i społeczne kontakty Torunia z Wrocławiem w późnym średniowieczu*, Toruń 2005.

- Korenik Stanisław, *Region ekonomiczny w nowych realiach społeczno-gospodarczych*, Warszawa 2011.
- Korta Wacław, *História Śląska do roku 1763*, ed. Marek Derwich, Warszawa 2003.
- Korta Wacław, *Spór o nazwę Śląska*, ‘Sobótka’, 41 (1986), No. 2, pp. 165–186.
- Korta Wacław, *Średniowieczna annalistyka śląska*, Wrocław 1966.
- Kosmala Gerard, *Stabilność granic politycznych w Europie Środkowej i Wschodniej w XX wieku*, ‘Czasopismo Geograficzne’, 70 (1999), vol. 1, pp. 51–64.
- Kosmala Gerard, Waldemar Spallek, *Gdzie leży Śląsk?*, ‘Geografia w Szkole’, No. 4, 2007, pp. 56–60.
- Kostowski Jakub, Witkowski Jacek, *Książę Henryk II Pobożny i bitwa legnicka w ikonografii (XIII–XX w.)*, [in:] *Bitwa legnicka. Historia i tradycja*, ed. Wacław Korta, Wrocław-Warszawa 1994, pp. 306–310.
- Kostrowicki Jerzy, *Środowisko geograficzne Polski*, Warszawa 1968.
- Koszarski Włodzimierz, *Surowce mineralne Dolnego Śląska*, Warszawa 1963.
- Kościan. Zarys dziejów, eds. Zbigniew Wielgosz, Kazimierz Zimniewicz, Warszawa-Poznań 1985.
- Kotełko Stanisław, *W średniowieczu – od początków miasta do 1526 r.*, [in:] *Świdnica. Zarys monografii miasta*, ed. Wacław Korta, Wrocław-Świdnica 1995, pp. 37–96.
- Könighaus Waldemar P., *Die Ziesterzienserabtei Leubus in Schlesien von ihrer Gründung bis zum Ende des 15. Jahrhunderts*, Wiesbaden 2004 (=Deutsches Historisches Institut Warschau. Quellen und Studien, vol. 15).
- Krzywiak Lech, Benedykt z Poznania. Śląski miłośnik historii z początku XVI wieku, ‘Roczniki Historyczne’, 57 (1991), pp. 73–116.
- Kubů František, *Die staufische Ministerialität im Egerland: Ein Beitrag zur Siedlungs- und Verwaltungsgeschichte* (=Quellen & Erörterungen: Otnant-Gesellschaft für Geschichte und Kultur in der Euregio Egrencis), Pressath 1995.
- Kulczycka-Leciejewiczowa Anna, *Osadnictwo neolityczne w Polsce południowo-zachodniej. Próba zarysu organizacji przestrzennej*, Wrocław 1993.
- Kutzner Marian, *Kościoły bazylikowe w miastach śląskich XIV wieku*, [in:] *Sztuka i ideologia XIV wieku*, ed. Piotr Skubiszewski, Wrocław-Warszawa-Kraków 1975, pp. 275–316.
- Kutzner Marian, *Schlesische Sakralarchitektur aus der ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts: zwischen allgemeinen Stil und regionalem Modus*, [in:] *King John of Luxembourg (1296–1346) and the Art of his Era. Proceedings of the International Conference, Prague, September 16–20, 1996*, ed. Klara Benešovská, Prague 1998, pp. 167–177.
- Kutzner Marian, *Spoleczne uwarunkowania rozwoju śląskiej architektury w latach 1200–1330*, [in:] *Sztuka i ideologia XIII wieku*, ed. Piotr Skubiszewski, Wrocław-Warszawa-Kraków 1974, pp. 205–279.

- Kutzner Marian, Śląsk. Okres 1200–1350 roku, [in:] *Architektura gotycka w Polsce*, eds Teresa Mroczko, Marian Arszyński, Warszawa 1995 (=Dzieje sztuki w Polsce, vol. 2), pp. 125–131.
- Laband Peter, *Die Breslauer Stadt- und Gerichts-Bücher*, ‘Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Altertum Schlesiens’, 4 (1862), pp. 1–22.
- Labuda Gerard, *Kroniki genealogiczne jako źródła do dziejów rozbicia i zjednoczenia monarchii w Polsce średniowiecznej*, ‘*Studia Źródłoznawcze*’, 22 (1977), pp. 41–60.
- Labuda Gerard, *Nowe spojrzenie na śląską ‘Kronikę polską’*, [in:] *Ojczyzna bliższa i dalsza. Studia historyczne ofiarowane Feliksowi Kirykowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin*, eds Jacek Chrobaczyński, Andrzej Jureczko, Michał Śliwa, Kraków 1993, pp. 26–32.
- Lalik Tadeusz, *Marchie w Polsce XII wieku*, ‘*Kwartalnik Historyczny*’, 73 (1966), pp. 818–824.
- Lalik Tadeusz, *Organizacja grodowo-prowincjonalna w Polsce XI i początków XII wieku*, [in:] *idem, Studia średniowieczne*, Warszawa 2006, pp. 386–391.
- Lalik Tadeusz, ‘*Początki kolegiaty głogowskiej*’, [in:] *Ze studiów nad średniowiecznym Głogowem i Krosnem*, Zielona Góra 1970, pp. 63–73.
- Láznička Zdeněk, *K počátkům města Opavy*, [in:] *Opava. Sborník k 10. výročí osvobození města*, eds Andělin Grobelný, Bohumil Sobotík, Ostrava 1956, pp. 77–80.
- Leciejewicz Lech, *In Pago Silensi vocabulo hoc a quodam monte... O funkcji miejsc kultu pogańskiego w systemie politycznym Słowian Zachodnich*, ‘*Sobótka*’, 42 (1987), No. 2, pp. 125–135.
- Leciejewicz Lech, *Słowianie zachodni. Z dziejów tworzenia się średniowiecznej Europy*, wyd. 2, Wodzisław Śląski 2010.
- Leszczyński Józef, *Zarys dziejów miasta do roku 1740*, [in:] *Miasto Nysa. Szkice monograficzne*, eds Janusz Kroszel, Stefan Popiołek, Wrocław 1970, pp. 17–61.
- Lodowski Jerzy, *Dolny Śląsk na początku średniowiecza (VI-X w.): podstawy osadnicze i gospodarcze*, Wrocław 1980.
- Loesch Heinrich von, *Die schlesische Weichbildverfassung in der Kolonisationszeit*, [in:] *idem, Beiträge zur schlesischen Rechts- und Verfassungsgeschichte*, Konstanz 1964, pp. 83–98. (first edition: ‘*Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte: Germanistische Abteilung*’, 58 (1938), pp. 311–336).
- Loesch Heinrich von, *Die Verfassung im Mittelalter*, [in:] *Geschichte Schlesiens*, ed. Hermann Aubin, Breslau 1938, pp. 242–321.
- Loesch Heinrich von, *Zum Chronicon Polono-Silesiacum*, ‘*Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthums Schlesiens*’, 65 (1931), pp. 218–238.

- Lorenz Ottokar, *Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter seit der Mitte des dreizehnten Jahrhunderts*, 3th edition, ed. Arthur Goldmann, vol. 1–2, Berlin 1886–1887, reprinted in Augsburg 1999.
- Lubos Arno, *Geschichte der Literatur Schlesiens*, vol. 1, part 1: *Von den Anfängen bis ca. 1800*, Würzburg 1995.
- Ludwig Thomas, *Die Urkunden der Bischöfe von Meißen. Diplomatische Untersuchungen zum 10.-13 Jahrhundert*, Köln 2008.
- Łowmiański Henryk, *O pochodzeniu Geografa bawarskiego*, ‘Roczniki Historyczne’, 20 (1951–52), pp. 9–23.
- Maleczyński Karol, *Dzieje Wrocławia od czasów najdawniejszych do roku 1618*, [in:] Wacław Długoborski, Józef Gierowski, Karol Maleczyński, *Dzieje Wrocławia do roku 1807*, Warszawa 1958, pp. 11–336.
- Maleczyński Karol, *Z dziejów górnictwa śląskiego w epoce feudalnej*, [in:] *Szkice z dziejów Śląska*, vol. 1, ed. Ewa Maleczyńska, Warszawa 1953, pp. 175–218.
- Małowist Marian, Le développement des rapports économiques entre la Flandre la Pologne et les pays limitrophes du XIIIe au XIVe siècle, ‘Revue belge de Philologie et d’Histoire’, 10 (1931), issue 4, pp. 1013–1065.
- Małowist Marian, *The Trade of Eastern Europe in the Later Middle Ages*, [in:] *The Cambridge Economic History of Europe*, vol. 2, eds Michael M. Postan, Edward Miller, Cambridge 1987, 2nd edition, pp. 525–563.
- Manikowska Halina, *Legenda św. Jadwigi – obieg i transformacja*, [in:] *Kultura elitarna a kultura masowa w Polsce późnego średniowiecza*, ed. Bronisław Geremek, Wrocław 1978, pp. 155–171.
- Małowist Marian, *Wschód a Zachód Europy w XIII–XVI wieku. Konfrontacja struktur społeczno-gospodarczych*, Warszawa 1973.
- Manikowska Halina, *La topographie sacrée de la ville: le cas de Wrocław du XIIe au XVIe siècle*, [in:] *Anthropologie de la ville médiévale*, ed. Michał Tymowski, Warszawa 1999, pp. 65–82.
- Manikowska Halina, *Świadomość regionalna na Śląsku w późnym średniowieczu*, [in:] *Państwo, naród, stany w świadomości wieków średnich. Pamięci Benedykta Zientary*, eds Aleksander Gieysztor, Sławomir Gawlas, Warszawa 1990, pp. 253–267.
- Markgraf Hermann, *Über eine schlesische Rittergesellschaft am Anfange des 15. Jahrhunderts*, [in:] *idem, Kleine Schriften zur Geschichte Schlesiens und Breslaus*, Breslau 1915 (=Mitteilungen aus dem Stadtarchiv und der Stadtbibliothek zu Breslau, vol. 12), pp. 81–95.
- Markgraf Hermann, *Zur Geschichte des Breslauer Kaufhauses, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’*, 22 (1888), pp. 249–280.

- Marschall Werner, *Mittelalterliche Heiligenkulte in Schlesien*, [in:] *Heilige und Heiligenverehrung in Schlesien*, ed. Joachim Köhler, Sigmaringen 1997, pp. 19–30.
- Matuszewski Józef, *Najstarsze polskie zdanie prozaiczne. Zdanie henrykowskie i jego tło historyczne*, Wrocław 1981.
- Matuszkiewicz Felix, *Die mittelalterliche Gerichtsverfassung des Fürstentums Glogau*, Breslau 1911 (=Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte, vol. 13).
- Mączak Antoni, Samsonowicz Henryk, *Z zagadnień genezy rynku europejskiego: strefa bałtycka*, ‘Przegląd Historyczny’, 55 (1964), pp. 198–222.
- Meinhart Günther, *Schlesiens Währungssysteme*, ‘Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau’, 15 (1970), pp. 44–57.
- Menzel Joseph Joachim, *Die schlesische Lokationsurkunde des 13. Jahrhunderts*, Würzburg 1977.
- Menzel Joseph Joachim, *Die schlesischen Städte am Ausgang des Mittelalters*, [in:] *Die Städte am Ausgang des Mittelalters*, ed. Wilhelm Rausch, Linz 1974, pp. 251–268.
- Menzel Joseph Joachim, *Stadt und Land in der schlesischen Weichbildverfassung*, [in:] *Die mittelalterliche Städtebildung im südostlichen Europa*, ed. Heinz Stoob, Köln-Wien 1974 (=Städteforschung, Reihe A, vol. 4), pp. 19–38.
- Merhoutová Anežka, Dušan Třeštík, *Ideové původy v českém umění 12. století*, Praha 1985, pp. 47–81.
- Mezník Jaroslav, *Der ökonomische Charakter Prags im 14.J.*, ‘Historica’, 17 (1969), pp. 43–91.
- Michałowski Roman, *Princeps fundator. Studium z dziejów kultury politycznej w Polsce X–XIII wieku*, Warszawa 1993.
- Mierzwiński Andrzej, *Przemiany osadnicze społeczności kultury lużyckiej na Śląsku*, Wrocław 1994.
- Migoń Piotr, Sobik Mieczysław, Kasprzak Marek, *Dorzecze górnej Odry – środowisko fizycznogeograficzne*, [in:] *Wyjątkowe zdarzenia przyrodnicze na Dolnym Śląsku i ich skutki*, ed. Piotr Migoń, Wrocław 2010 (=Rozprawy Naukowe Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego, vol. 14), pp. 13–33. (http://itarka.ing.uni.wroc.pl/badania/rozprawy_14.pdf, accessed on 27th June, 2013).
- Młyńska-Kaletynowa Marta, *O procesach lokacyjnych miast w Europie Środkowo-Wschodniej*, [in:] *Procesy lokacyjne miast w Europie środkowo-wschodniej. Materiały z konferencji międzynarodowej w Łądku Zdroju, 28th–29th October, 2002*, eds Cezary Buśko, Mateusz Goliński, Barbara Krukiewicz, Wrocław 2006 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 2985), pp. 9–17.
- Młyńska-Kaletynowa Marta, *Potestas Legnicensis*, [in:] *Cultus et cognitio. Studia z dziejów średniowiecznej kultury*, Warszawa 1976, pp. 393–401.

- Młynarska-Kaletynowa Marta, *Wrocław w XII–XIII wieku. Przemiany społeczne i osadnicze*, Wrocław 1986.
- Młynarska-Kaletynowa Marta, *W sprawie początków dworu książęcego w Leśnicy*, [in:] *Viae historiae. Księga jubileuszowa dedykowana Prof. Lechowi A. Tyszkiewiczowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, eds Mateusz Goliński, Stanisław Rosik, Wrocław 2001 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No 2306, Historia 152), pp. 277–282.
- Młynarska-Kaletynowa Marta, *Z zagadnień zarządu terytorialnego Śląska w XIII wieku. na Ślęży*, w Urazie i Oleśnicy, ‘Archaeologia Historica Polona’, 15/2, 2005, pp. 125–137.
- Modzelewski Karol, *Barbarzyńska Europa*, Warszawa 2004.
- Modzelewski Karol, *Comites, principes, nobiles. Struktura klasy panującej w świetle terminologii Anonima Galla*, [in:] *Cultus et cognitio. Studia z dziejów średniowiecznej kultury*, ed. Stefan K. Kuczyński, Warszawa 1976, pp. 403–412.
- Modzelewski Karol, *Organizacja gospodarcza państwa piastowskiego*, 2nd edition, Poznań 2000.
- Molenda Danuta, *Górnictwo kruszcowe na terenie złóż śląsko-małopolskich do połowy XVI wieku*, Wrocław 1963.
- Morawski Zbigniew, *Sandomierz od końca XIII do początków XV wieku*, [in:] *Dzieje Sandomierza*, vol. 1, ed. Henryk Samsonowicz, Warszawa 1993, pp. 115–136.
- Moździoch Sławomir, *Castrum munitissimum Bytom. Lokalny ośrodek władzy w państwie wczesnopiastowskim*, Warszawa 2002.
- Moździoch Sławomir, *Krajobraz rzecznny jako źródło tożsamości ludności średniowiecznego Śląska*, [in:] *Radices Silesiae – Silesiacae radices. Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości (do końca XVIII wieku) / Schlesien: Land, Leute, memoria und die Herausbildung der sozialen Bindungen und der Identitäten (bis zum Ende des 18. Jahrhunderts)*, eds. Thomas Wünsch, Stanisław Rosik, Wrocław 2011, pp. 49–51.
- Moździoch Sławomir, *Organizacja gospodarcza państwa wczesnopiastowskiego na Śląsku. Studium archeologiczne*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1990.
- Moździoch Sławomir, *Schlesien im 10. Jahrhundert*, [in:] *Boleslav II. Der tschechische Staat um das Jahr 1000. Internationales Symposium*, Praha 9.–10. Februar 1999, ed. Petr Sommer, Praha 2001 (=Colloquia Mediaevalia Pragensia, vol. 2), pp. 417–440.
- Moździoch Sławomir, *Spoleczeństwo plemienna Śląska w IX–X wieku*, [in:] *Śląsk około roku 1000. Materiały z sesji naukowej we Wrocławiu w dniach 14–15 maja 1999 roku*, eds. Marta Młynarska-Kaletynowa, Edmund Małachowicz, eds., Wrocław 2000, pp. 25–71.

- Moździoch Sławomir, *Śląsk między Gnieznem a Pragą*, [in:] *Ziemie polskie w X wieku i ich znaczenie w kształtowaniu się nowej mapy Europy*, ed. Henryk Samsonowicz, Kraków 2000, pp. 169–198.
- Moździoch Sławomir, Przysiężna-Pizarska Magdalena, *Gród Recen – refugium episcopi*, [in:] *Milicz – Clavis Regni Poloniae. Gród na pograniczu*, ed. Justyna Kolenda, Wrocław 2008, pp. 249–252.
- Mrozowicz Wojciech, *Cronica principum Polonie und Cronica ducum Silesie - die Hauptwerke der Fürstenchronistik Schlesiens (Einige Überlieferungs- und Deutungsprobleme)*, [in:] *Die Hofgeschichtsschreibung im mittelalterlichen Europa: Projekte und Forschungsprobleme*, eds Rudolf Schieffer, Jarosław Wenta, Toruń 2006 (=Subsidia Historiographica, vol. 3), pp. 147–159.
- Mrozowicz Wojciech, *Die Acta quedam notatu digna im Lichte einer neuentdeckten Handschrift. Plädoyer für die Neuausgabe des Werkes*, [in:] *Editionswissenschaftliche Kolloquien 2003/2004. Historiographie, Briefe und Korrespondenzen. Editiorische Methoden*, eds Matthias Thumser, Janusz Tandecki in cooperation with Antje Thumser, Toruń 2005 (=Publikationen des deutsch-polnischen Gesprächskreises für Quelleneditionen, vol. 3), pp. 85–98.
- Mrozowicz Wojciech, *Die deutschsprachige Annalistik Schlesiens im Spätmittelalter. Aus den Arbeiten an der Gesamtedition*, [in:] *Editionswissenschaftliche Kolloquien 2003/2004. Historiographie, Briefe und Korrespondenzen. Editiorische Methoden*, eds Matthias Thumser, Janusz Tandecki in cooperation with Antje Thumser, Toruń 2005 (=Publikationen des deutsch-polnischen Gesprächskreises für Quelleneditionen, vol. 3), pp. 69–84.
- Mrozowicz Wojciech, *Die Heiligen und ihre Verehrung im mittelalterlichen Schlesien (ein Kurzüberblick)*, ‘Concilium medii aevi. Zeitschrift für Geschichte, Kunst und Kultur des Mittelalters und der Frühen Neuzeit’, 6 (2003), pp. 1–14 (see online: <http://cma.gbv.de/dr.cma.006.2003.a.01.pdf>).
- Mrozowicz Wojciech, *Die mittelalterliche Geschichtsschreibung in Schlesien. Stand und Bedürfnisse im Bereich der Quelleneditionen*, [in:] *Die Geschichtsschreibung in Mitteleuropa. Projekte und Forschungsprobleme*, ed. Jarosław Wenta, Toruń 1999 (=Subsidia historiographica, vol. 1), pp. 216–227.
- Mrozowicz Wojciech, *Die politische Rolle des Kultes der heiligen Adalbert, Stanislaus und Hedwig in Polen im 13. Jahrhundert*, [in:] *Fonctions sociales et politiques du culte des saints dans les sociétés de rite grec et latin au Moyen Âge et à l'époque moderne. Approche comparative*, eds Marek Derwich, Michel Dmitriev, Wrocław 1999 (=Opera ad historiam monasticam spectantia, Series I, Colloquia 3), pp. 111–124.

- Mrozowicz Wojciech, *Dlaczego Piotr z Byczyny nic nie wiedział o książętach opolskich?* *Książęta opolscy w średniowiecznej historiografii śląskiej*, [in:] *Jak powstawało Opole? Miasto i jego książęta*, ed. Anna Pobóg-Lenartowicz, Opole 2006, pp. 89–107.
- Mrozowicz Wojciech, *Dolny Śląsk w latach 1327–1526*, [in:] *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*, ed. Wojciech Wrzesiński, Wrocław 2006, pp. 105–141.
- Mrozowicz Wojciech, *Dziejopisarstwo średniowieczne we Wrocławiu*, ‘Sobótka’, 61 (2006), No. 1, pp. 5–20.
- Mrozowicz Wojciech, *Kataloge der Breslauer Bischöfe. Überlegungen über alte und die Möglichkeiten neuer Editionsansätze*, [in:] *Quellen kirchlicher Provenienz. Neue Editionsvorhaben und aktuelle EDV-Projekte. Editionswissenschaftliches Kolloquium 2011*, eds Helmut Flachenecker, Janusz Tandecki in cooperation with Krzysztof Kopiński, Toruń 2011, pp. 59–70.
- Mrozowicz Wojciech, *Materiały rękopiśmienne dotyczące św. Jadwigi w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*, [in:] *Księga Jadwiżańska. Międzynarodowe Sympozjum Naukowe ‘Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska’*, Wrocław-Trzebnica 21–23 września 1993 roku, eds Michał Kaczmarek, Marek L. Wójcik, Wrocław 1995, pp. 233–248.
- Mrozowicz Wojciech, *Mittelalterliche Annalistik in Schlesien. Ein Beitrag zur neuen Ausgabe schlesischer Annalen*, ‘Quaestiones medii aevi novae’, 6 (2001), pp. 277–296.
- Mrozowicz Wojciech, Od kiedy możemy mówić o istnieniu tożsamości śląskiej?, [in:] *Radices Silesiae – Silesiacae radices. Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości (do końca XVIII wieku) / Schlesien: Land, Leute, memoria und die Herausbildung der sozialen Bindungen und der Identitäten (bis zum Ende des 18. Jahrhunderts)*, eds. Thomas Wünsch, Stanisław Rosik, Wrocław 2011, pp. 135–147.
- Mrozowicz Wojciech, *Początki śląskiej historiografii regionalnej*, [in:] *Kronikarz a historyk. Atuty i słabości regionalnej historiografii. Materiały z konferencji naukowej Cieszyn, 20–21 września 2007*, ed. Janusz Spyra, [Cieszyn 2007], pp. 100–129 (<http://www.sbc.org.pl/dlibra/docmetadata?id=7767&from=pubstats>).
- Mrozowicz Wojciech, ‘Regno Bohemie in perpetuum applicavit’. Śląsk a Czechy w śląskiej historiografii średniowiecznej, ‘Sobótka’, 66 (2011), No. 3, pp. 27–36.
- Mrozowicz Wojciech, *Śląska Kronika polska. Wstęp do studium źródłoznawczego (część I)*, [in:] *Studia z historii średniowiecza*, ed. Mateusz Goliński, Wrocław 2003 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No 2512, Historia 163), pp. 105–128.
- Mrozowicz Wojciech, *Śląska Kronika polska w średniowiecznej tradycji historiograficznej: (przekaz w rękopisie IF 218 Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu)*, [in:] *Z Gorzanowa w świat szeroki: studia i materiały ofiarowane Profesorowi Arno Herzogowi w 70-lecie Urodzin*, eds Krzysztof Ruchniewicz, Marek Zyburia, Wrocław 2007, pp. 139–150.

- Mrozowicz Wojciech, *Średniowieczne śląskie dziejopisarstwo klasztorne*, [in:] *Tysiącletnie dziedzictwa kulturowego diecezji wrocławskiej*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2000, pp. 146–159.
- Mrozowicz Wojciech, *Św. Jadwiga – jej żywot i kult (wraz z uwagami na temat rękopisu IV F 192 biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu)*, [in:] *Legenda o św. Jadwidze / Legende der hl. Hedwig*, translated and edited by Trude Ehlert, academic consultation and afterword by Wojciech Mrozowicz; translated into Polish by Jerzy Łukosz, Wrocław, 2000, pp. 597–620.
- Mrozowicz Wojciech, *Wokół przeniesienia klasztoru kanoników regularnych św. Augustyna z Nowogrodu Bobrzańskiego do Żagania. W świetle znanego dokumentu z 20 IX 1284 roku*, [in:] *Memoriae amici et magistri. Studia historyczne poświęcone pamięci Prof. Wacława Korty (1919–1999)*, ed. Marek Derwich, Wrocław 2001, pp. 101–108.
- Mrozowicz Wojciech, *Wyobraźnia przestrzenna śląskiego dziejopisarstwa średniowiecznego*, [in:] *Śląsk w czasie i przestrzeni*, eds Joanna Nowosielska-Sobel, Grzegorz Strauchold, Wrocław 2009 (=Spotkania Dolnośląskie), pp. 11–22.
- Mrozowicz Wojciech, *Z dyskusji nad początkami klasztorów w średniowiecznej historiografii śląskiej*, [in:] *Origines mundi, gentium et civitatum*, eds Stanisław Rosik, Przemysław Wiszewski, Wrocław 2001 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 2339, Historia 153), pp. 171–178.
- Mularczyk Jerzy, *Kronika polska i jej relacja o bitwie pod Studnicą*, ‘Kwartalnik Historyczny’, 95 (1989), No. 2, pp. 25–55.
- Muszyński Jan, *Krosno Odrzańskie. Przeszłość i teraźniejszość*, Warszawa-Poznań 1972.
- Müller Markus, *Die spätmittelalterliche Bistumsgeschichtsschreibung. Überlieferung und Entwicklung*, Köln-Weimar-Wien 1998.
- Myśliwski Grzegorz, *Początki związków Wrocławia i Hanzy niemieckiej*, [in:] *Europejczycy, Afrykanie, inni. Studia ofiarowane Profesorowi Michałowi Tymowskiemu*, eds Bronisław Nowak, Mirosław Nagielski, Jerzy Pysiak, Warszawa 2011, pp. 79–92.
- Myśliwski Grzegorz, *Strefa sudecko-karpacka i Lwów. Miejsce Śląska, Małopolski i Rusi Czerwonej w gospodarce Europy Zachodniej (połowa XIII–początek XVI w.)*, [in:] *Ziemie polskie wobec Zachodu. Studia nad rozwojem Europy*, ed. Sławomir Gawlas, Warszawa 2006, pp. 247–319.
- Myśliwski Grzegorz, *Wrocław w przestrzeni gospodarczej Europy (XIII–XV wiek). Centrum czy peryferie?*, Wrocław 2009.
- Nalepa Jerzy, *Geograf Bawarski*, [in:] *Słownik starożytności słowiańskich Encyklopedyczny zarys kultury Słowian od czasów najdawniejszych do schyłku wieku XII*, vol. 2, eds. Władysław Kowalenko, Gerard Labuda, Tadeusz Lehr-Spławiński, Wrocław-Warszawa-Kraków 1964, pp. 93–94.

- Nalepa Jerzy, *Obrzanie – plemię nad Obrą w południowo-zachodniej Wielkopolsce*, [in:] *Słowiańszczyzna w Europie średniowiecznej*, vol. 1, ed. Zofia Kurnatowska, Wrocław 1996, pp. 67–68.
- Nalepa Jerzy, *O nowszym ujęciu problematyki plemion słowiańskich u Geografa Bawarskiego. Uwagi krytyczne*, ‘*Slavia Occidentalis*’, 60 (2003), pp. 9–63.
- Nalepa Jerzy, *Ślęża Góra na pograniczu wilecko-lużyckim*, ‘*Onomastica*’, 2 (1956), pp. 318–322.
- Niederkorn-Bruck Meta, *Dziejopisarstwo w tekstach liturgicznych średniowiecza*, trans. Edward Potkowski, [in:] *Historia – pamięć – pismo. Studia z dziejów tradycji historycznej i historiografii*, eds Edward Potkowski, Jerzy Kaliszuk, Jacek Pułchalski, Warszawa 2002 (=Kultura, historia, pismo, vol. 1), pp. 19–34.
- Piastowski Śląsk wobec opawskich Przemyślidów, [in:] *Ślązacy w oczach własnych i obcych*, ed. A. Barciak, Katowice-Zabrze 2010, pp. 117–131.
- Nowacki Wojciech, *Śląsk a Królestwo Czeskie w dobie jednocienia państwa polskiego. Obszar wpływów – lenno – kraj koronny*, [in:] *Wielkopolska. Studia z dziejów średniowiecza ofiarowane Profesorowi Bronisławowi Nowackiemu*, eds Zbyszko Górczak, Jacek Jaskulski, Poznań 2009, pp. 227–255.
- Nowacki Wojciech, *Śląsk w polityce Jagiellonów do 1471 roku*, [in:] *Scripta minora*, vol. 6, eds Zbyszko Górczak, Jacek Jaskulski, Poznań 2011, pp. 343–508.
- Nowak Krzysztof, *Pojęcia Śląsk i Śląskość na pograniczu polsko-czeskim (obszar bylego Śląska austriackiego)*, [in:] *Granice i pogranicza. Historia codzienności i doświadczeń*, ed. Marzena Liedke, vol. 1, Białystok 1999, pp. 245–255.
- Nowakowa Janina, *Rozmieszczenie komór celnych i przebieg dróg handlowych na Śląsku do końca XIV wieku*, Wrocław 1951.
- Oelsner Ludwig, *Schlesische Juden im Mittelalter*, Breslau 1854.
- Oexle Otto Gerhard, *Die Gegenwart der Toten*, [in:] *Death in the Middle Ages*, eds Herman Braet, Werner Verbeke, Leuven 1983 (=Mediaevalia Lovaniensia, vol. I/9), pp. 19–77.
- Oexle Otto G., *Memoria i przekaz memoratywny we wczesnym średniowieczu*, translated by Stefan Kwiatkowski, [in:] *idem, Społeczeństwo średniowiecza. Mentalność – grupy społeczne – formy życia*, Toruń 2000, pp. 45–73.
- Opava*, eds Karel Müller, Rudolf Žáček, Praha 2006.
- Orzechowski Kazimierz, *Dzieje i ustrój księstwa biskupiego na Śląsku*, [in:] *Szkice Nyskie. Studia i materiały*, ed. Zbigniew Kowalski, vol. 3, Opole 1986, pp. 7–43.
- Orzechowski Kazimierz, *Generalny starosta Śląska. Ewolucja urzędu*, [in:] *Studia historycznoprawne. Tom dedykowany Profesorowi Doktorowi Alfredowi Koniecznemu*, ed. Kazimierz Orzechowski, Wrocław 2004 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 2616, Prawo 288), pp. 133–144.
- Orzechowski Kazimierz, *Historia ustroju Śląska 1202–1740*, Wrocław 2005.

- Orzechowski Kazimierz, *Rola biskupów wrocławskich w ustrojowych dziejach średniowiecznego Śląska*, ‘Sobótka’, 53 (1998), No. 3–4, pp. 359–363.
- Orzechowski Kazimierz, *Rola przywileju króla Władysława z 1498 r. w dziejach śląskiego stanowego parlamentaryzmu*, [in:] *Vladislavské zřízení zemské a počátky ústavního zřízení v českých zemích (1500–1619). Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané ve dnech 7. – 8. prosince 2000 v Praze*, ed. Karel Malý, Jaroslav Pánek, Praha 2001, pp. 153–163.
- Orzechowski Kazimierz, *Ogólnokrajowe zjazdy na Śląsku przed panowaniem Macieja Korwina*, ‘Czasopismo Prawno-Historyczne’, 24 (1972), No. 1, pp. 63–91.
- Orzechowski Kazimierz, *Ogólnośląskie zgromadzenia stanowe*, Warszawa 1979.
- Orzechowski Kazimierz, ‘*Terra*’ w śląskich źródłach narracyjnych do końca XIV wieku’, ‘Sobótka’, 36 (1981), No. 2, pp. 219–242.
- Orzechowski Kazimierz, ‘*Terra*’ w dokumentach śląskich do końca XIV wieku’, ‘Sobótka’, 40 (1985), No. 2, pp. 225–251.
- Orzechowski Kazimierz, *Wacław legnicki biskup wrocławski i jego ‘Kirchenrecht’*, [in:] *Ludzie Kościoła katolickiego na Ziemi Śląskiej. Zbiór studiów*, ed. Krystyn Matwijowski, Wrocław 1994 (Prace Historyczne, vol. 10), pp. 23–31.
- Paasi Aansi, *Deconstructing regions. Notes on the scales of spatial life*, ‘Environment and Planning’, 23 (1991), pp. 239–256.
- Paasi Aansi, *The resurgence of the ‘region’ and ‘regional identity’. Theoretical perspectives and empirical observations on regional dynamics in Europe*, ‘Review of International Studies’, 35 (2009), pp. 121–146.
- Panic Idzi, *Książę cieszyński Przemysław Noszak (ca. 1332/1336–1410). Biografia polityczna*, Cieszyn 1996.
- Papoušek František, *Opavské mincování*, [in:] *Opava. Sborník k 10. výročí osvobození města*, eds Andělin Grobelný, Bohumil Sobotík, Ostrava 1956, pp. 87–95.
- Paroń Aleksander, *Ugoda w sprawie kasztelanii milickiej (26. VI. 1249)*, [in:] *Milicz. Clavis Regni Poloniae*, pp. 97–127.
- Paszkiewicz Borys, *Mennictwo śląskie wobec ‘Rewolucji handlowej’ XIII wieku*, [in:] *Kultura średniowiecznego Śląska i Czech. ‘Rewolucja’ XIII wieku*, ed. Krzysztof Wachowski, Wrocław 1998, pp. 51–57.
- Paszkiewicz Borys, *Pieniądz górnośląski w średniowieczu*, Lublin 2000.
- Paszkiewicz Borys, *Początki mennictwa głogowskiego*, [in:] *Głogovia Maior. Wielki Głogów między blaskiem dziejów a cieniem ruin*, eds Bogusław Czechowicz, Małgorzata Konopnicka, Głogów-Zielona Góra 2010, pp. 45–66.
- Paszkiewicz Borys, *Polityka monetarna Władysława I*, [in:] *Sacra Silentii provincia. 800 lat dziedzicznego księstwa opolskiego (1202–2002)*, ed. Anna Pobóg-Lenartowicz, Opole 2003, p. 157–162.

- Pauk Marcin, *Program fundacyjny Piastów śląskich w XIII w. i jego środkowoeuropejskie konteksty*, [in:] *Piastowie śląscy w kulturze i europejskich dziejach*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2007, pp. 73–100.
- Persson Hans-Åke, *Viadrina to the Oder-Neisse Line - Historical Evolution and the Prospects of Regional Cooperation*, [in:] *Regions in Central Europe. The legacy of history*, ed. Sven Tägil, London 1999, pp. 211–257.
- Peter Karl, *Die Goldbergwerke bei Zuckmantel und Freivaldau*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 19 (1885), pp. 35–62.
- Petry Ludwig, *Das Stadtbuch von Legnica/Liegnitz aus den Jahren 1371–1445. Ein Beitrag zum Frühneuhochdeutschen in Śląsk/Schlesien*, [in:] *Acta Universitatis Wratislaviensis*, 1356. *Studia Neerlandica et Germanica*, Wrocław 1992, pp. 287–293.
- Petry Ludwig, *Die Popplau. Eine schlesische Kaufmannsfamilie des 15. und 16. Jahrhunderts*, Breslau 1935 (=Historische Untersuchungen, vol. 15).
- Petry Ludwig, *Die Schöffenbücher von Legnica/Liegnitz. Ein Beitrag zum Frühneuhochdeutschen in Śląsk/Schlesien*, ‘Neuphilologische Mitteilungen’, 91 (1990), pp. 417–430.
- Petry Ludwig, *Frühneuhochdeutsche Sprach- und Rechtsdenkmäler in Wrocław/Breslau*, ‘Neuphilologische Mitteilungen’, 89 (1988), pp. 333–357.
- Pfitzner Josef, *Besiedlungs- Verfassungs und Verwaltungsgeschichte des Breslauer Bistumlandes*, Reichenberg 1926.
- Piech Zenon, *Ikonografia pieczęci Piastów*, Kraków 1993.
- Pieradzka Krystyna, *Bolko II świdnicki na Łużycach*, ‘Sobótka’, 2 (1947), pp. 93–109.
- Pieradzka Krystyna, *Związki handlowe Łużyc ze Śląkiem*, ‘Sobótka’, 4 (1949), pp. 89–105.
- Piirainen Ipo Tapani, *Das Stadtbuch von Legnica/Liegnitz aus den Jahren 1371–1445. Ein Beitrag zum Frühneuhochdeutschen in Śląsk/Schlesien*, [in:] *Acta Universitatis Wratislaviensis*, 1356. *Studia Neerlandica et Germanica*, Wrocław 1992, pp. 287–293.
- Piirainen Ipo Tapani, *Die Schöffenbücher von Legnica/Liegnitz. Ein Beitrag zum Frühneuhochdeutschen in Śląsk/Schlesien*, ‘Neuphilologische Mitteilungen’, 91 (1990), pp. 417–430.
- Piirainen Ipo Tapani, *Erforschung deutschsprachiger Handschriften des 14.-18. Jahrhunderts in schlesischen Archiven in Polen*, ‘Kwartalnik Neofilologiczny’, 41 (1994), No. 3, pp. 239–250.
- Piirainen Ipo Tapani, *Frühneuhochdeutsche Sprach- und Rechtsdenkmäler in Wrocław/Breslau*, ‘Neuphilologische Mitteilungen’, 89 (1988), pp. 333–357.
- Pobóg-Lenartowicz Anna, *Rozwój akcji osadniczej w księstwie opolsko-raciborskim w I poł. XIII wieku*, [in:] *Sacra Silentii provincia. 800 lat dziedzicznego księstwa opolskiego (1202–2002)*, ed. Anna Pobóg – Lenartowicz, Opole 2003, pp. 145–146.

- Pobóg-Lenartowicz Anna, *Silvestres in moribus erant. O wyższości miasta nad wsią na przykładzie kanoników regularnych z Żagania*, [in:] *Człowiek, sacrum, środowisko*, ed. Sławomir Moździoch, Wrocław 2000 (=Spotkania Bytomskie, vol. 4), pp. 235–242.
- Podwińska Zofia, *Zmiany form osadnictwa wiejskiego na ziemiach polskich we wcześniejszym średniowieczu. Źreb, wieś, opole*, Wrocław 1971.
- Pohl Walter, *Die Germanen*, Munich 2000.
- Pohl Walter, *Początki Słowian. Kilka spostrzeżeń historycznych*, [in:] *Nie-Słowianie o początkach Słowian*, ed. Przemysław Urbańczyk, Poznań-Warszawa 2006, pp. 11–25.
- Poppe Danuta, *Pannus polonicalis. Z dziejów sukiennictwa polskiego w średniowieczu*, ‘Kwartalnik Historii Kultury Materiałnej’, 36 (1988), Nos 3/4, pp. 617–636.
- Pounds Norman J. G., *An Economic History of Medieval Europe*, 2nd edition, New York 1995.
- Pounds Norman J.G., *France and ‘les limites naturelles’ from the XVIIth to the XXth Centuries*, ‘Annals of the Association of American Geographers’, vol. 44, No. 1, 1954, pp. 51–62.
- Pounds Norman J.G., *Political geography*, New York 1972.
- Prix Dalibor, *Związki śląsko-czeskie w architekturze średniowiecznej w okresie panowania Luksemburgów*, [in:] *Śląsk – perła w Koronie Czeskiej. Historia – Kultura – Sztuka*, eds Mateusz Kapustka, Jan Klipa, Andrzej Kozieł, Piotr Oszczanowski, Vit Vlnas, Praha 2007, pp. 149–172.
- Ptak Marian, *Pozycja publiczno-prawna wolnych panów stanowych na Śląsku*, [in:] *Studia historycznoprawne*, ed. Alfred Konieczny, Wrocław 1993 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 1477, Prawo 222), pp. 79–102.
- Ptak Marian, *Sądy prawa polskiego na tle organizacji wymiaru sprawiedliwości księstwa oleśnickiego XIV–XVIII w.*, Wrocław 1988 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 946, Prawo 157).
- Ptak Marian, ‘Weichbild’ w strukturze terytorialnej Śląska, [in:] *Podziały terytorialne Polski. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość. Past – present – future. Materiały konferencji historyków prawa w Karpaczu (29 IX – 1 X 1997)*, Wrocław 1997, pp. 5–11.
- Ptak Marian, *Własność alodialna i lenna na Śląsku*, [in:] *Kultura prawa w Europie Środkowej*, ed. Antoni Barciak, Katowice 2006, pp. 96–103.
- Ptak Marian, Mrozowicz Wojciech, *Die territorial-rechtliche Binnenstruktur Schlesiens. Ein historischer Überblick vom Mittelalter bis zum Ende des 20. Jahrhunderts*, [in:] *Adel in Schlesien*. vol. 2: *Repertorium: Forschungsperspektiven – Quellenkunde – Bibliographie*, eds Joachim Bahlcke, Wojciech Mrozowicz, München 2010 (=Schriften des Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, vol. 37), pp. 37–67.

- Pustejovsky Otfried, *Schlesiens Übergang an die böhmische Krone: Machtpolitik Böhmens im Zeichen von Herrschaft und Frieden*, Köln 1975 (=Forschungen und Quellen zur Kirchen und Kulturgeschichte Ostdeutschlands, 13).
- Pysiewicz-Jędrusik Renata, *Granice Śląska*, Wrocław 1998.
- Rachfal Felix, *Die Organisation der Gesamtstaatsverwaltung Schlesiens vor dem dreisigjährigen Kriege*, Leipzig 1894 (=Staats- und Socialwissenschaftliche [sic!] Forschungen, ed. Gustav Schmoller, vol. 30, issue 1).
- Rajman Jerzy, *Pogranicze śląsko-małopolskie w średniowieczu*, 2nd edition, Kraków 2000.
- Rauprich Max, *Breslaus Handelslage am Ausgang des Mittelalters*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 26 (1892), pp. 1–26.
- Rauprich Max, *Der Streit um die Breslauer Niederlage (1490–1515)*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 27 (1893), pp. 54–116.
- Rechtsstadtgründungen im mittelalterlichen Polen, ed. Eduard Mühle, Köln 2011 (=Städteforschung A 81).
- Regionale Identität und soziale Gruppen im deutschen Mittelalter*, ed. Peter Moraw, Berlin 1992 (=Zeitschrift für historische Forschung, 14).
- Reuter Timothy, *Assembly politics in western Europe from eighth century to the twelfth*, [in:] *idem, Medieval Polities and Modern Mentalities*, Cambridge 2006, pp. 193–216.
- Rosik Stanisław, *Der Christianisierungprozeß von Schlesien am Anfang des 11. Jahrhunderts nach der Chronik des Thietmar von Merseburg*, [in:] *Geschichte des christlichen Lebens im schlesischen Raum*, Teilband 1, eds Joachim Köhler, Rainer Bendel, Münster 2002 (=Religions- und Kulturgeschichte in Ostmittel- und Südosteuropa, vol. 1), pp. 191–198.
- Stanisław Rosik, *Interpretacja chrześcijańska religii pogańskich Słowian w świetle kronik niemieckich XI–XII wieku (Thietmar, Adam z Bremy, Helmold)*, Wrocław 2000 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 2235, Historia 144).
- Stanisław Rosik, *Mons Silensis – axis mundi. Góra Ślęza między historią a fenomenologią*, [in:] *Sacrum pogańskie – sacrum chrześcijańskie. Kontynuacja miejsc kultu we wczesnośredniowiecznej Europie Środkowej*, eds Krzysztof Bracha, Czesław Hadamik, Warszawa 2010, pp. 179–192.
- Rosik Stanisław, *Mons Silensis (Ślęza) a ukształtowanie się Śląska. Historyczny proces wobec najdawniejszej tradycji*, [in:] *Ślęzańskie światy*, eds Wojciech Kunicki, Joanna Smereka, Wrocław 2011, pp. 71–77.
- Rosik Stanisław, *Najdawniejsza postać Śląska (do XIII w.) Pejzaż krainy a kształtowanie się śląskiej tożsamości regionalnej: przykład Ślęży i Trzebnicy*, [in:] *Radices Silesiae – Silesiacae radices. Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości (do końca XVIII wieku) / Schlesien: Land, Leute, memoria und die Herausbildung der sozialen Bindungen und der Identitäten (bis zum Ende des 18. Jahrhunderts)*, eds Thomas Wünsch, Stanisław Rosik, Wrocław 2011, pp. 65–76.

- Rosik Stanisław, *Najdawniejsze dzieje Dolnego Śląska (do roku 1138)*, [in:] *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*, ed. Wojciech Wrzesiński, Wrocław 2006, pp. 15–54.
- Rosik Stanisław, *Opolini, Golensizi, Lupiglaa... Ziemia opolsko-raciborska we wczesnym średniowieczu (uwagi w sprawie dyskusji historyków)*, ed. Anna Pobóg-Lenartowicz, Opole 2003, pp. 27–36.
- Rosik Stanisław, *Peter Wlast († um 1151)*, [in:] *Schlesische Lebensbilder*, vol. 11, ed. Joachim Bahlcke, Insingen 2012, pp. 11–24.
- Rosik Stanisław, *W cieniu „śląskiego Olimpu”... Uwagi nad możliwością kosmicznej waloryzacji góry Śleży w badaniach nad historią religii*, [in:] *Origines mundi, gentium et civitatum*, eds Stanisław Rosik, Przemysław Wiszewski, Wrocław 2001 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 2339, Historia 153), pp. 62–72.
- Rospond Stanisław, *Dzieje polszczyzny śląskiej*, Katowice 1959.
- Rospond Stanisław, *Ślęża (1)*, [in:] *Słownik Starożytności Słowiańskich*, eds Władysław Kowalenko, Gerard Labuda, Tadeusz Lehr-Spławiński, vol. 5, Wrocław 1975, p. 564.
- Rothmann Micheal, *Die Frankfurter Messen im Mittelalter*, Stuttgart 1998.
- Russell Josiah Cox, *Medieval Regions and Their Cities*, Bloomington 1972.
- Rüther Andreas, *Region und Identität. Schlesien und das Reich im späten Mittelalter*, Köln 2010 (=Neue Forschungen zur schlesischen Geschichte, vol. 20).
- Rymaszewski Zygfryd, *Prawo bliższości krewnych w polskim prawie ziemskim do końca XV w.*, Wrocław-Warszawa 1970.
- Samsonowicz Henryk, *Handel dalekosieżny na ziemiach polskich w świetle najstarszych taryf celnych*, [in:] *Społeczeństwo – gospodarka – kultura. Studia ofiarowane Marianowi Malowistowi w czterdziestolecie pracy naukowej*, eds Stanisław Herbst et al., Warszawa 1974, pp. 289–302.
- Samsonowicz Henryk, *Początki banków prywatnych w Polsce*, ‘Sobótka’, 36 (1981), No. 1, pp. 127–138.
- Samsonowicz Henryk, *Przemiany osi drożnych w Polsce późnego średniowiecza*, ‘Przegląd Historyczny’, 64 (1973), No. 4, pp. 697–716.
- Samsonowicz Henryk, *Warszawa w handlu średniowiecznym*, [in:] *Warszawa średniowieczna*, issue 2, ed. Aleksander Gieysztor, Warszawa 1975 (=Studia Warszawskie, vol. 19), pp. 9–31.
- Santifaller Leo, *Liebentals Kopialbücher des Prämonstratenserstiftes zum Hl. Vinzenz in Breslau*, Innsbruck 1947 (=Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung. Ergänzungsband 15).
- Schieche Emil, *Politische Geschichte von 1327–1526*, [in:] *Geschichte Schlesiens*, ed. Hermann Aubin. Breslau 1938, pp. 154–241.
- Schneider Joachim, ‘*Liegnitzer Chronik*’ (‘*Chronik der alten Fürsten und Herren von Polen*’), [in:] *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon*, vol. 11, Berlin-New York 2002, col. 923–924.

- Schmidt Odilo, *Untersuchungen zu den Breslauer Bischofskatalogen*, Breslau 1917 (=Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte, vol. 25).
- Schmielewski Ulrich, *Der schlesische Adel bis zum Ende des 13. Jahrhunderts. Herkunft, Zusammensetzung und politisch – gesellschaftliche Rolle*, Würzburg 2001.
- Scholz-Babisch Marie, *Oberdeutscher Handel mit dem deutschen und polnischen Osten nach Geschäftsbriefen von 1444*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 64 (1930), pp. 56–74.
- Schulte Wilhelm, *Die politische Tendenz der Cronica principium Polonie*, Breslau 1906 (=Darstellungen und Quellen zur schlesischen Geschichte, vol. 1).
- Schulte Wilhelm, *Zur Geschichte des mittelalterlichen Schulwesens in Breslau*, ‘Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 36 (1902), Nr. 1, pp. 72–90.
- Schulze Hans K., *Grundprobleme der Grafschaftverfassung. Kritische Bemerkungen zu einer Neuerscheinung*, ‘Zeitschrift für Württembergische Landesgeschichte’, 44 (1985), pp. 265–282.
- Schwinges Rainer Christoph, ‘Primäre’ und ‘sekundäre’ Nation. Nationalbewusstsein und sozialer Wandel im mittelalterlichen Böhmen, [in:] *Europa Slavica – Europa Orientalis. Festschrift für Herbert Ludat zum 70. Geburtstag*, eds Klaus-Detlev Grothusen, Karl Zernack, Berlin 1980, pp. 490–532.
- Seibt Ferdynand, *Karol IV. Cesarz w Europie 1346–1378*, translated by Czesław Tarogórski, ed., Warszawa 1996.
- Sharma Rajendra K., *Fundamentals of Sociology*, New Delhi 2007.
- Siekierka Przemysław, *Ex Silesiae Antiquitatibus. Wątki ludów antycznych w traktacie Gentis Silesiae Annales Ioachima Cureusa. Historia i legenda*, [in:] *Radices Silesiae – Silesiacae radices. Śląsk: kraj, ludzie, memoria a kształtowanie się społecznych więzi i tożsamości (do końca XVIII wieku) / Schlesien: Land, Leute, memoria und die Herausbildung der sozialen Bindungen und der Identitäten (bis zum Ende des 18. Jahrhunderts)*, eds Thomas Wünsch, Stanisław Rosik, Wrocław 2011, pp. 149–158.
- Siekierka Przemysław, *Silingowie u Klaudiusza Ptolemeusza. Problem na nowo otwarty?*, ‘Sobótka’ 65 (2010), vol. 4, pp. 553–563.
- Skála Emil, *Vznik a vývoj česko-německého bilingvismu*, ‘Slovo a slovesnost’, 38 (1977), pp. 197–207.
- Słupecki Leszek P., *Slavonic Pagan Sanctuaries*, Warsaw 1994.
- Słupecki Leszek P., *Ślęża, Radunia, Wieżyca. Miejsca kultu pogańskiego Słowian w średniowieczu*, ‘Kwartalnik Historyczny’, 99 (1992), No. 2, pp. 3–15.
- Šmahel František, *Idea národa v husitských Čechách*, 2nd edition, Praha 2000.
- Solicki Stanisław, *Historiografia w średniowiecznych bibliotekach wrocławskich*, [in:] *Dawna historiografia śląska. Materiały sesji naukowej odbytej w Brzegu w dniach 26–27 listopada 1977 r.*, Opole 1980, pp. 135–157.

- Solicki Stanisław, *Rola kultu św. Jadwigi w przygotowywaniu akcji antytureckiej na Śląsku w końcu XV i w początkach XVI wieku*, [in:] *Księga Jadwiżańska. Międzynarodowe Sympozjum Naukowe ‘Święta Jadwiga w dziejach i kulturze Śląska’*, Wrocław-Trzebnica 21–23 września 1993 roku, eds Michał Kaczmarek, Marek L. Wójcik, Wrocław 1995, pp. 371–384.
- Soszyński Jacek, *Śląski zabytek rękopiśmienny w Wenecji*, [in:] *E scientia et amicitia. Studia poświęcone Profesorowi Edwardowi Potkowskemu w sześćdziesięciopięciolecie urodzin i czterdziestolecie pracy naukowej*, ed. Marcin Drzewiecki, Warszawa-Pułtusk 1999, pp. 179–188.
- Soszyński Jacek, *Kronika Marcina Polaka i jej średniowieczna tradycja rękopiśmienna w Polsce*, Warszawa 1995 (=Studia Copernicana, 34).
- Spätmittelalterliches Landesbewusstsein in Deutschland*, ed. Matthias Werner, Ostfildern 2005 (=Vorträge und Forschungen, 61).
- Sprandel Rolf, *Von Malvasia bis Kötschenbroda. Die Weinsorten auf den spätmittelalterlichen Märkten Deutschlands*, Stuttgart 1998.
- Sprandel Rolf, *Was wußte man im späten Mittelalter in Süddeutschland über Norddeutschland und umgekehrt? Studien zur spätmittelalterlichen Geschichtsschreibung 1347–1517*, [in:] *Nord und Süd in der deutschen Geschichte des Mittelalters. Akten des Kolloquiums veranstaltet zu Ehren von Karl Jordan 1907–1984*, Kiel, 15.–16. Mai 1987, ed. Werner Paravicini, Sigmaringen 1990 (=Kieler Historische Studien, vol. 34), pp. 219–230.
- Stangor Charles, *Social groups in action and interaction*, New York 2004.
- Stachowska Krystyna, *Prawo składu w Polsce do 1565 r.*, ‘Sprawozdanie z posiedzeń czynności Akademii Umiejętności’, Wydział Historyczno-Filozoficzny, 51 (1950), No. 9, pp. 586–593.
- Stein Rudolf, *Breslau und Bremen, zwei Hansestädte*, ‘Jahrbuch des Friedrich-Wilhelms Universität zu Breslau’, 15 (1970), pp. 7–43.
- Stromer Wolfgang von, *Der kaiserliche Kaufmann – Wirtschaftspolitik unter Karl IV.*, [in:] *Kaiser Karl IV. Staatsman und Mäzen*, ed. Ferdinand Seibt, München 1978, pp. 63–73.
- Stromer Wolfgang von, *Landmacht gegen Seemacht. Kaiser Sigismunds Kontinental sperre gegen Venedig (1412–1433)*, ‘Zeitschrift für Historische Forschung’, 22 (1995), issue 2, pp. 145–189.
- Stromer Wolfgang von, *Nürnberg–Breslauer Wirtschaftsbeziehungen im Spätmittelalter*, ‘Jahrbuch für fränkische Landesforschung’, 34–35 (1974/1975), pp. 1079–1100.
- Strzelczyk Jerzy, *Auf der Suche nach der nationalen Identität im Mittelalter. Der Fall Polen*, [in:] *Das europäische Mittelalter im Spannungsbogen des Vergleichs. Zwanzig internationale Beiträge zu Praxis, Problemen und der historischen Perspektiven Komparatistik*, ed. Michael Borgolte, Berlin 2001 (=Europa im Mittelalter, vol. 1), pp. 359–369.

- Suboczowa Maria, Wrzosek Antoni, *Śląsk: obraz geograficzno-gospodarczy*, Katowice 1948.
- Suchoń Benigna, *Święta Jadwiga, księżna śląska*, ‘Nasza Przeszłość’, 53 (1980), pp. 5–132.
- Suchodolski Stanisław, *Moneta możnowładcza i kościelna w Polsce wczesnośredniowiecznej*, Wrocław 1987.
- Suchodolski Stanisław, *Początki mennictwa we Wrocławiu*, [in:] *Słowiańska w Europie średniowiecznej*, ed. Zofia Kurnatowska, vol. 2, Wrocław 1996, pp. 121–126.
- Suchodolski Stanisław, *Zmiany w chronologii i atrybucji monet polskich z XII/XIII w. w świetle skarbu z Głogowa*, ‘Wiadomości Numizmatyczne’, 36 (1992), pp. 105–120.
- Suckale Robert, *Die Erneuerung der Malkunst vor Dürer*, Petersberg 2009, vol. 1–2.
- Suckale Robert, *Die ‘Löwenmadonna’, ein politischer Bildtyp aus der Früzeit Kaiser Karls IV.?*, [in:] *Iconographica. Mélanges offerts à Piotr Skubiszewski*, eds Robert Favreau, Marie-Hélène Debiès, Poitiers 1999, pp. 221–229.
- Szymanowski Mariusz, *Miejska wyspa ciepła we Wrocławiu*, Wrocław 2005 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No 2690, Studia Geograficzne, vol. 77).
- Szymański Józef, *Z zagadnień średniowiecznej biografistyki. Katalogi dostojuńcze. Studium źródłoznawcze*, Warszawa 1969.
- Szyrocki Marian, *Wczesne zabytki literatury niemieckojęzycznej na Śląsku*, [in:] *Dawną kulturą literacką na Śląsku. Zbiór studiów*, eds Marianna Borysiak, Adam Galos, Wrocław 1994, pp. 7–23.
- Tabor Dariusz CR, *Malarstwo książkowe na Śląsku w XIV wieku*, Kraków 2008.
- Tellenbach Georg, *Die historische Dimension der liturgischen Commemoratio im Mittelalter*, [in:] *Memoria. Der geschichtliche Zeugniswert des liturgischen Gedenkens im Mittelalter*, eds Karl Schmid, Joachim Wollasch, München 1984 (=Münstersche Mittelalter-Schriften, vol. 48), pp. 200–214.
- Thieme André, *Die Burgrafschaft Altenburg. Studien zu Amt und Herrschaft im Übergang vom hohen zum späten Mittelalter*, Leipzig 2001.
- Tintelnot Hans, *Die mittelalterliche Baukunst Schlesiens*, Kitzingen 1951.
- Toman Jindřich, *The Question of Linguistic Nationalism in Medieval Bohemia*, [in:] *Langue et nation en Europe centrale et orientale du XVIIIe siècle à nos jours*, ed. Patrick Sériot, Lausanne 1996 (=Cahiers de l’Institut de linguistique et des sciences du langage de l’Université de Lausanne, vol. 8), pp. 349–356.
- Topolski Jerzy, *Pojęcie regionu historycznego. Cechy odrębności historycznej Wielkopolski*, [in:] *Dzieje Wielkopolski*, vol. 1, ed. Jerzy Topolski, Poznań 1969, pp. 23–29.
- Turek Adolf, *Přehled vývoje národnostních poměrů v Opavě do poloviny 19. století*, [in:] *Opava. Sborník k 10. výročí osvobození města*, eds Andělin Grobelný, Bohumil Sobotík, Ostrava 1956 p. 96–133.

- Turnau Irena, *Historia europejskiego włókiennictwa odzieżowego od XIII do XVIII w.*, Wrocław 1987.
- Tyszkiewicz Jan, *Geografia historyczna Polski w średniowieczu. Zbiór studiów*, Warszawa 2003.
- Tyszkiewicz Lech A., *Plemiona słowiańskie we wczesnym średniowieczu*, [in:] *Słowiańska w Europie średniowiecznej*, vol. 1, ed. Zofia Kurnatowska, Wrocław 1996, pp. 45–52.
- Tyszkiewicz Lech A., *Przyłączenie Śląska do monarchii piastowskiej pod koniec X wieku*, [in:] *Od plemienia do państwa. Śląsk na tle Słowiańszczyzny Zachodniej*, ed. Lech Leciejewicz, Wrocław-Warszawa 1991, pp. 120–152.
- Tyszkiewicz Lech A., *Slowianie w historiografii wczesnego średniowiecza od połowy VI do połowy VII wieku*, Wrocław 1994 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No 924, Historia 63).
- Tyszkiewicz Lech A., *Wandalii Silingi a Śląsk*, ‘Sobótka’, 51 (1996), No. 1–3, pp. 333–338.
- Udolph Jürgen, *Der Name Schlesiens*, „Jahrbuch der schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau“, 38–39 (1997–1998), Stuttgart 1998, pp. 15–18.
- Uhlířová Věra, *Zur Problematik der tschechisch verfaßten Urkunden der vorhussitischen Zeit*, ‘Archiv für Diplomatik’, 11/12 (1965/1966), pp. 469–544.
- Urbańczyk Przemysław, *Władza i polityka we wczesnym średniowieczu*, Wrocław 2000.
- Vilikovský Jan, Vašica Josef, Grund Antonín, *Starší česká literatura ve Slezsku*, 2nd edition, Ostrava 1999, pp. 9–15.
- Walczak Wojciech, *Nad Odrą*, Wrocław 1974.
- Walczak Wojciech, *Obszar przedsudecki*, Warszawa 1970.
- Walczak Wojciech, *Sudety*, Warszawa 1968.
- Walter Mieczysław, *Śląskie polonica rękopisienne w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*, part 1–2, Wrocław 1949–1977.
- Wasserman Stanley, Katherine Faust, *Social Network Analysis. Methods and Applications*, Cambridge 1994 (=Structural Analysis in the Social Sciences, vol. 8).
- Wecker Hugo, *Schlesiens zentrale Orte: Kontinuität und Wandel vom Mittelalter bis zur Mitte des 20. Jahrhunderts*, ‘Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität zu Breslau’, 49 (2008), pp. 33–61.
- Wendt Heinrich, *Schlesien und der Orient. Ein geschichtlicher Überblick*, Breslau 1916.
- Weyman Stefan, *Cła i drogi handlowe w Polsce piastowskiej*, Poznań 1938.
- Wiese Erich, *Schlesische Plastik vom Beginn des XIV. bis zur Mitte des XV. Jahrhunderts*, Leipzig 1923.
- Wiesiołowski Jacek, *Socjotopografia późnośredniowiecznego Poznania*, 2 edition, Poznań 1997.
- Wilamowska Elżbieta, ‘*Kronika polsko-śląska*’. Zabytek pochodzenia lubiąskiego, ‘*Studia Źródłoznawcze*’, 25 (1980), pp. 79–95.

Witkowski Jacek, *Gotycki ołtarz główny kościoła Świętych Piotra i Pawła w Legnicy*, Legnica 1997.

Wiszewski Przemysław, *Dlaczego cesarz został kuchcikiem, a Piastowie przestali być królami? Przyczynek źródłoznawczy z historii mentalności i polityki XIII-wiecznych Ślązaków*, [in:] *Klio viae et invia. Opuscula Marco Cetwiński dedicata*, ed. Anna Odrzywolska-Kidawa, Warszawa 2010, pp. 91–98.

Wiszewski Przemysław, *Dlaczego Henryk syn Bolesława Wysokiego został Brodatym, czyli wokół różnych znaczeń brody księcia*, [in:] *Wędrówki rzeczy i idei w średniowieczu*, ed. Sławomir Moździoch, Wrocław 2004 (=Spotkania Bytomskie, vol. 5), pp. 41–59.

Wiszewski Przemysław, *Domus Bolezlai. W poszukiwaniu tradycji dynastycznej Piastów (do około 1138 roku)*, Wrocław 2008 (=Złota Seria Uniwersytetu Wrocławskiego, vol. 1).

Wiszewski Przemysław, *Henryk II Pobożny. Biografia polityczna*, Legnica 2011.

Wiszewski Przemysław, *Legnicka tablica kommemoracyjna rodu Budziwojowiców (von Bußwoy). Przyczynek do poznania mechanizmów kształtowania się tradycji genealogicznej na Śląsku (I połowa XVI w.)*, ‘Genealogia. Studia i Materiały Historyczne’, 12 (2000), pp. 69–98.

Wiszewski Przemysław, *Miedzy konwencją, polityką i modą: średniowieczne śląskie pieczęcie miejskie z wizerunkami świętych*, [in:] *Formuła, archetyp, konwencja w źródle historycznym: materiały IX Sympozjum Nauk Dających Poznawać Źródła Historyczne, Kazimierz Dolny 14–15 grudnia 2000 r.*, eds Artur Góral, Krzysztof Skupieński, Lublin 2006 (=Biblioteka Wschodniego Rocznika; no. 4), pp. 263–312.

Wiszewski Przemysław, *Region wrocławski – region śląski. Podziały terytorialne a kształtowanie wspólnoty regionalnej w XI–pierwszej połowie XIII w. Esej źródłowy, ‘Sobótka’*, 66 (2001), No. 3, pp. 11–25.

Wiszewski Przemysław, *Zakonnicy i dworzanie – tradycje fundacji klasztorów w średniowiecznym dziejopisarstwie śląskim (XIII–XV w.)*, [in:] *Origines mundi, gentium et civitatum*, eds Stanisław Rosik, Przemysław Wiszewski, Wrocław 2001 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 2339, Historia 153), pp. 179–198.

Wiszewski Przemysław, *Związki fundatorów z klasztorami żeńskimi na Śląsku (XIII–połowa XIV w.) Wybrane aspekty*, [in:] *Genealogia – władza i społeczeństwo w Polsce średniowiecznej*, eds Andrzej Radzimiński, Jan Wroniszewski, Toruń 1999, pp. 303–332.

Wojtucka Jana, *Začlenění Hlohovska do Koruny české a jeho vývoj w latach 1331–1384*, [in:] *Korunní země v dějinách českého státu. Integrační a partikulární rysy českého státu v pozdním středověku*, ed. Lenka Bobková, vol. 1, Praha 2003, pp. 96–160.

- Wolański Marian, *Schlesiens Stellung im Osthandel vom 15. bis zum 17. Jahrhundert*, [in:] *Der Aussenhandel Ostmitteleuropas (1450–1650). Die ostmitteleuropäischen Volkswirtschaften in ihren Beziehungen zu Mitteleuropa*, ed. Ingomar Bog, Köln–Wien 1971, pp. 120–138.
- Wódz Kazimiera, *The Silesian Case. Silesian Identity in a Region of the Polish State*, [in:] *Regional Identity & Diversity in Europe. Experience in Wales, Silesia and Flanders*, David M. Smith, ed. Enid Wistrich, London 2007, pp. 64–101.
- Wójcik Marek, *Dolny Śląsk w latach 1138–1326*, [in:] *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*, ed. Wojciech Wrzesiński, Wrocław 2006, pp. 55–104.
- Wójcik Marek L., *Kłęski elementarne w średniowiecznym Wrocławiu. I. Pożary i zarazy*, ‘Rocznik Wrocławski’, 6 (2000), pp. 27–39.
- Wójcik Marek, *Kłęski elementarne w średniowiecznym Wrocławiu. III. Głód, trzęsienia ziemi i zjawiska astronomiczne*, ‘Rocznik Wrocławski’, 8 (2002), pp. 7–21.
- Wólkiewicz Ewa, *Biskup i jego klientela. Recepja prawa lennego we władzach biskupich Europy Środkowej* (currently in printing).
- Wólkiewicz Ewa, *Capitaneus Slesie. Królewscy namiestnicy księstwa wrocławskiego i Śląska w XIV i XV wieku*, [in:] *Monarchia w średniowieczu. Władza nad ludźmi. Władza nad terytorium*, eds Jerzy Pysiak, Aneta Pieniądz-Skrzypczak, Marcin Pauk, Warszawa 2002, pp. 169–225.
- Wólkiewicz Ewa, *Curia episcopal. Organizacja rezydencji biskupów wrocławskich w późnym średniowieczu*, [in:] *Dom, majątek, klient, sługa – manifestacja pozycji elit w przestrzeni materialnej i społecznej Europy (XIII–XIX wiek)*, eds Marcin Pauk, Monika Saczyńska, Warszawa 2010, pp. 81–110.
- Wólkiewicz Ewa, *Patrimonium sancti Iohannis. U początków władztwa biskupiego w ziemi otmuchowsko – nyskiej*, [in:] *Milicz. Clavis Regni Poloniae*, pp. 225–232.
- Wutke Konrad, *Die Versorgung Schlesiens mit Salz während des Mittelalters*, ‘Zeitschrift für Geschichte und Alterthum Schlesiens’, 27 (1893), pp. 238–290.
- Wünsch Thomas, *Landesherrschaft und geistliches Territorium der Breslauer Bischöfe im 13. Jahrhundert – zur Präsenz eines westlichen Musters in der ostmitteleuropäischen Verfassungsgeschichte*, [in:] *Przełomy w historii. Pamiętnik XVI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich. Wrocław 15–18 września 1999 roku*, vol. 1, eds Krzysztof Ruchniewicz, Jakub Tyszkiewicz, Wojciech Wrzesiński, Toruń 2000, pp. 155–179.
- Wünsch Thomas, *Territorienbildung zwischen Polen, Böhmen und dem Deutschen Reich: Jahrhundert*, [in:] *Geschichte des christlichen Lebens im schlesischen Raum*, eds Joachim Köller, Reiner Bendel, Münster 2002, pp. 199–264.
- Wünsch Thomas, *Wirtschafts- und Sozialgeschichte*, [in:] *Historische Schlesienforschung. Methoden, Themen und Perspektiven zwischen traditioneller Landesgeschichtsschreibung und moderner Kulturwissenschaft*, ed. Joachim Bahlcke, Köln 2005 (=Neue Forschungen zur schlesischen Geschichte, vol. 1), pp. 159–184.

- Wyrozumski Jerzy, *Dzieje Krakowa*, vol. 1: *Kraków do schyłku wieków średnich*, Kraków 1992.
- Zaremska Hanna, *Żydzi w średniowiecznej Polsce. Gmina krakowska*, Warszawa 2011.
- Zaremska Hanna, *Jewish Street (Platea Judeorum) in Cracow: the 14th–the first half of the 15th c.*, ‘Acta Polonie Historica’, 83 (2001), pp. 27–56.
- Zeissberg Heinrich, *Die polnische Geschichtsschreibung des Mittelalters*, Leipzig 1873, reprinted in Weimar 1968.
- Zientara Benedykt, *Konrad Kędzierzawy i bitwa pod Studnicą*, ‘Przegląd Historyczny’, 70 (1979), pp. 27–55.
- Zielonka Zbigniew, *Henryk Prawy*, Katowice 1982.
- Zientara Benedykt, *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa 1975, 2nd edition Warszawa 1997.
- Zientara Benedykt, *Odra: droga czy bariera?*, ‘Przegląd Historyczny’, 61 (1970), pp. 112–119.
- Zientara Benedykt, *Struktury narodowe średniowiecza. Próba analizy terminologii przedkapitalistycznych form świadomości narodowej*, ‘Kwartalnik Historyczny’, 84 (1977), pp. 287–311.
- Zientara Benedykt, *Świadomość narodowa w Europie Zachodniej w średniowieczu. Powstanie i mechanizmy zjawiska*, [in:] Państwo, naród, stany w świadomości wieków średnich. Pamięci Benedykta Zientary (1929–1983), eds Aleksander Gieysztor, Sławomir Gawlas, Warszawa 1990, pp. 11–26.
- Zientara Benedykt, *Świt narodów europejskich. Powstawanie świadomości narodowej na obszarze Europy pokarolińskiej*, Warszawa 1985, pp. 9–28 (German translation: *idem, Frühzeit der europäischen Nationen. Die Entstehung von Nationalbewusstsein im nachkarolingischen Europa*, trans. Jürgen Heyde, mit einem Vorwort von Klaus Zernack, Osnabrück 1997 (= Klio in Polen, vol. 1)).
- Zientara Benedykt, *Walooons in Silesia in the 12th and 13th Centuries*, ‘Quaestiones Medii Aevi’, 2 (1977), pp. 127–150.
- Zientara Benedykt, *Z dziejów organizacji rynku w średniowieczu. Ekonomiczne podłożе ‘weichbildów’ w arcybiskupstwie magdeburskim i na Śląsku w XII–XIII wieku*, ‘Przegląd Historyczny’, 64 (1978), pp. 681–696.
- Zilinská Blanka, *Role cirkevních instituci v procesu integrace slezského regionu*, ‘Sobótka’, 66 (2011), No 3, pp. 37–49.
- Ziomecka Anna, *Wit Stosz a późnogotycka rzeźba na Śląsku*, [in:] *Wit Stosz. Studia o sztuce i recepcji*, ed. Aleksander S. Labuda, Warszawa-Poznań 1986, pp. 125–145.
- Ziomecka Anna, *Malarstwo tablicowe na Śląsku*, [in:] *Malarstwo gotyckie w Polsce*, vol. 1: *Synteza*, eds Adam Labuda, Krystyna Secomska, Warszawa 2004, pp. 215–249.

- Zlat Mieczysław, *Sztuki śląskiej drogi od gotyku*, [in:] *Późny gotyk. Studia nad sztuką przełomu średniowiecza i czasów nowych*, Warszawa 1965, pp. 141–225.
- Zlat Mieczysław, *Śląsk. Okres 1350–1550 roku*, [in:] *Architektura gotycka w Polsce*, eds Teresa Mroczko, Marian Arszyński, Warszawa 1995 (=Dzieje sztuki w Polsce, vol. 2), pp. 131–153.
- Zloch Stephanie, *Polens neue Regionen auf dem Weg in die Europäische Union. Die Beitrittsvorbereitungen auf dem Gebiet der Regional- und Strukturpolitik*, ‘Ost-europa’, 50 (2000), issue 4, pp. 367–381 (refers to the voivodeship of Silesia introduced in 1999, which includes the so-called Upper Silesia).
- Żerelik Rościsław, *Dokumenty i kancelaria Henryka III księcia głogowskiego*, Wrocław 1984 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 683, Historia 42).
- Żerelik Rościsław, *Dokumenty i kancelarie książąt głogowskich w latach 1250–1331*, Wrocław 1988 (=Acta Universitatis Wratislaviensis, No. 902, Historia 59).
- Żerelik Rościsław, *Dzieje Śląska do 1526 roku*, [in:] *Historia Śląska*, ed. Marek Czapliński, pp. 18–120.
- Żerelik Rościsław, *Praktyczne wykorzystanie katalogu dostończego w kancelarii Henryka z Wierzbna biskupa wrocławskiego*, ‘Sobótka’, 48 (1993), No. 1, pp. 65–69.
- Żerelik Rościsław, *Szkolnictwo na średniowiecznym Śląsku*, ‘Sobótka’, 53 (1998), Nos 3–4, pp. 391–399.
- Żerelik Rościsław, *W średniowieczu*, [in:] *Głogów. Zarys monografii miasta*, ed. Krystyn Matwijowski, Wrocław-Głogów 1994, pp. 73–126.

Index

by Przemysław Wiszewski

A

Abraham of Opole, merchant, 117, 119
Adalbert
 Saint cult, 79
Adalbert, bishop of Prague, saint, 224
Adrian IV, the Pope, 69, 75
advocatus, 85
advocatus provincialis, 86
advocatus terrae, 86, 88
Aeneas Sylvius Piccolomini, 190
Agnes of Austria, Duchesse of Świdnica, 16
agriculture, 99
Albert of Strzelin, 150
Albert with Beard, 178
Albrecht von Colditz, 157
Alexander the Great, 42
amber, 44
Anna, Duchesse of Silesia, wife of Henry II
 the Pious, Duke of Silesia, 225
annals, 200, 221, 228-230, 232-233
arsenic ore, 30
Austria, 101, 103

B

Balthasar I, duke of Żagań, 160
Barania Mountain, 26
Bardo, 76
 castellan of, 71
barite, 30
Barthel Stein, 98
Bartholomew, Saint cult, 225, 79
Barycz, river, 31, 34, 38
basalt, 30
Bavarian Geographer, 47, 58
Benedict Johnsdröf, chronicler, 232
Benedict of Poznań, chronicler, 223, 226
Benešov, 102
Berlin, 100
Bernard, Duke of Niemodlin, 117, 156, 157,
 159
Beskids Mountains, 21, 76, 98
Będzin, 96, 123
bilingualism, 175, 190
Bobolice, 183

Bobrzanie, tribe, 47
Boguszów, 29, 30
Bohemia, 10, 11, 13, 14, 21, 43, 54, 65, 75,
 80, 83, 96, 97, 101, 108, 127, 128, 132,
 135, 158, 174, 190, 191, 237, 240
Crown of, 12, 16, 80, 90, 103, 106, 145,
 146, 149, 150, 153-156, 160, 161,
 200-202, 222, 229, 232, 240
Boleslaus I the Brave, King of Poland, 14,
 53, 55, 57
Boleslaus I the Cruel, duke of Bohemia, 14
Boleslaus I the Tall, duke of Silesia, 14, 16,
 61-63, 79, 104, 176, 185, 217, 220, 239,
 242
Boleslaus II Rogatka, Duke of Legnica, 74,
 137, 139, 234
Boleslaus II the Bold, duke of Poland, 14
Boleslaus II the Pious, duke of Bohemia, 14,
 54
Boleslaus III the Generous, Duke of Legnica,
 16, 144, 151
Boleslaus III the Wrymouth, Duke of Poland,
 14, 43, 66, 68, 219, 225, 230
Boleslaus IV the Curly, Duke of Poland, 14,
 65, 77
Boleslaus the Elder (Firstborn), Duke of
 Niemodlin, 147, 150, 152
Boleslaus V the Chaste, Duke of Cracow, 73
Bolesławiec, 29, 30, 99
 castellan of, 71
Bolko I the Strict, Duke of Świdnica, 144
Bolko II the Small, Duke of Świdnica, 16,
 102, 106, 119, 147
Bolko II, Duke of Opole, 117, 150, 152
Bolko II, Duke of Ziębice, 106
Bolko IV, Duke of Opole, 117, 156
Bolko of Niemodlin *see Boleslaus the Elder*
 (*Firstborn*), Duke of Niemodlin
Bolko V the Hussite, Duke of Gogówek, 122
Bóbr, river, 48, 96
Brandenburg, 21, 106
Brenna, 30
Břetislav I, Duke of Bohemia, 14, 53
Břetyslav II, Duke of Bohemia, 76
brewing, 99, 118

- Bruges, 102
 Bruno von Schauenburg, bishop of Ołomouc, 78
 Bruntál, 102, 107
 Brynica, river, 21
 Brzeg, 37, 73, 96, 100-112, 114, 118, 119, 141, 228
 Castle Church, 199
 Duchy of, 141, 231
 Brzeg Dolny, 31
 Bug, river, 59
 Bull, papal
 of 1155 for Wrocław Bishopric, 70, 75, 78, 200
 of 1255 for Wrocław Bishopric, 70, 75
 of Gniezno, 75
 Burschwitz von, Hans, 148
 Bużanie, tribe, 59
 Bystrzyckie Mountains, 34
 Bytom, 29, 48, 54, 96, 98, 105, 113, 119, 123, 125, 126
 Bytom Odrzaski, 98, 99, 143
 castellan of, 71
- C**
- Carmen Mauri*, 62, 225
 Carpathian Mountains, 238
 Casimir I the Restorer, Duke of Poland, 14, 53, 183, 231
 Casimir I, Duke of Cieszyn, 150, 152
 Casimir I, Duke of Opole, 104
 Casimir II, Duke of Cieszyn, 164
 Casimir II the Just, Duke of Cracow, 230
 Casimir Jagiellon, King of Poland, 17, 122, 189
 Casimir the Great, King of Poland, 80, 118, 124
 castellanies, 72, 84, 85, 90
 castellanus, 69
 Catherine, Duchesse of Ziębice, 148
 Celts, 44
 Charles IV of Luxembourg, King of Bohemia, 80, 98, 106, 113, 143, 145, 146, 149, 151, 198
 Chełm, 99
 Chobienia, 98, 143
 Chojnów, 119, 120
Chronica Poloniae Maioris, 62
Chronica principum Poloniae, 144, 180, 219, 222, 230
 Ciechanowice, 29
 Cieszyn, 52, 105, 119, 126, 166
 Duchy of, 174
 Cistercians, 34, 63, 199
 coal, depositis, 28
 cobalt ores, 30
 coins
 bracteats, 105
 denarii, 104
 golden, 106
 groschen, 105, 106
 grzywna, 105
 minting, 77, 102
 quarter coins, 104
 colonization, 77, 82, 170, 239, *see also settlers*
comes, 90
comes provintiae, 67
 communication community, 169, 171, 173
 confederations, 89, 156, 159, 160, 180
 of duchies, 164
 of dukes, 89, 159, 160
 of towns, 89-90, 123
 Conrad, son of Henry I the Bearded, 179, 180
 Conrad I, Duke of Głogów, 104, 133, 134, 137, 146
 Conrad I, Duke of Oleśnica, 143, 146, 147
 Conrad IV the Older, Duke of Oleśnica,
 Bishop of Wrocław, 153, 158, 159, 174
 Conrad V Kantner, Duke of Oleśnica, 148, 153
 Conrad VII the White, Duke of Oleśnica, 148
 Conrad IX the Black, Duke of Oleśnica, 161
 Conrad X the White (the Younger), Duke of Oleśnica, 148, 149, 160-162
 Conrad Spindleshanks, Duke of Głogów, 14, 67
 Conrad Wettin, the Margrave of Meissen, 67
 Constance, wife of Przemko II, Duke of Głogów, 147
 copper, 29
 Cosmas of Prague, the chronicler, 53, 72
 court of twelve, 88
 Cracow, 15, 66, 97, 102, 117, 135, 136, 152, 175, 197, 219, 220, 231
 fairs, 113, 114, 127

crafts
belt makers, 120
cauldron makers, 120
furriers, 120
tailors, 120, 126

Cronica Petri comitis Poloniae, 225, 226
cultural identity, 180, 190, 199-201
custom houses, 98, 103
Czarna Pszemsza, river, 96
Czech language, 172, 173, 190, 234
Czech, legendary founder of the Czech nation, 223-224
Czeladź, 113-114
czud court, 87-88

D

Dalemińce *see Glomacze*
Danube, river, 43
diabase, 30
Dippold from Vohburg and Cham, the Margrave of Nordgau, 67
dolomite, 30
ducal court, 138
ducal titles, 135, 137, 138, 150, 172, 217
Dziadoszanie, tribe, 48, 55
Dziewin, 98

E

Eger, 72
Elbe, river, 31, 106
Elisabeth, the Duchess of Pomerania, 106
England, 101, 111
epidemics, 120
Epitaphs of Dukes of Silesia, 221
Epytaphia ducum Slezie *see Epitaphs of Dukes of Silesia*
ethnic divisions, 179
Eufemia (Ofka), Duchesse of Opole, 156

F

fairs, 126
Ferdinand I Habsburg, King of Bohemia, 17
feudal law, 154
feudal system in Silesia, 87
fiefdoms, 87
Flanders, 106
Franconia, 101, 197
Frankfurt am Main, 100, 103

Frankfurt (Oder), 98, 106
Frederick I Barbarossa, Emperor, 14, 62
Frederick I, Duke of Legnica, 160, 161
fustian, 101
fustian industry, 107, 127

G

gabbro, 30
galena deposits, 96, 102
Gallus Anonymous, chronicler, 52, 61, 66
Gdańsk, 100
genealogical relations, 134
George of Poděbrady, King of Bohemia, 16, 90, 122, 160, 190
dynasty, 222, 232
German language, 189, 191, 223, 231
 in Bohemia, 172
 in Silesia, 175, 234
German law, 82, 177
Germany, 12, 111, 138
Gertrude, abbesse of Trzebnica, daughter of Henry I the Bearded, 225
Gierczyn, 29, 30
Gilów, 58
glass smelting, 30
Gliwice, 32
Gliwice Canal, 32
Głogów, 14, 15, 23, 28, 43, 48, 68, 74, 88, 98-100, 112, 118, 121, 124, 133, 141-143, 146, 172, 174, 228
 castellan of, 71
 Duchy of, 87-89, 123, 135, 138, 147, 155, 222
 March of, 133
 the collegiate chapter, 68
Głogówek, 120, 126
 Duchy of, 122
Głomacze, tribe, 57
Głubczyce, 49
Głubczyce Plateau, 36, 49
Gniezno, 62, 66, 135
 Archbishopric, 43
 archdiocese, 14, 78
gold, 102, 118, 125, 127
 mining, 29
Golęszycze, tribe, 49
governor, 88, 150, 163
 governor of Silesia, 163
 of Niemodlin, 156

of Środa Śląska, 156
 of Świdnica-Jawor Duchy, 155, 156
 of Wrocław Duchy, 155, 156
 Góra, 142, 143, 188
 district of, 88, 91
 granites, 30
 grapevine, 100
 Great Moravia, 13, 55, 58
 Greater Poland, 15, 21, 68, 75, 96, 100, 110,
 127, 134, 135, 145, 195, 238, 241
 Grodków, 80, 88
 alliance in (1421), 158
 district of, 91
 Gryfów Śląski, 30
 Gryżów, 117
 guilds, 111, 119, 120
 gypsum, 30

H

Habsburgs, 11
 Halych Ruthenia, 118
 Hanseatic League, 94
 Haugwitz
 Hans von, lord of Syców, 162
 Hynko, lord of Wąsosz, 162
 Hebrew, 190
 Hedwig of Andechs, Silesian duchesse, saint,
 198
 cult, 79, 200, 224
 iconography, 199
 Heinrichau *see* Henryków
 Henry marchio Glogoviensis, 67
 Henry of Wierzbno, Bishop of Wrocław, 78,
 84
 Henry I (III), Duke of Głogów, 15, 104, 105,
 133, 134, 138, 142, 144, 172
 Henry I the Bearded, Duke of Silesia, 15, 61,
 62, 68, 71, 73, 77, 79, 90, 104, 112, 132,
 135, 149, 164, 177, 178, 180, 181, 186,
 187, 217, 220, 223, 239, 242
 Henry I the Older, Duke of Ziębice and
 Oleśnica, 149, 162
 Henry I, the German king, 55
 Henry II of Berg, brother of Salomea, 67
 Henry II the Pious, Duke of Silesia, 15, 74,
 79, 133, 136, 179, 199, 200, 224
 Henry III the White, Duke of Wrocław, 80,
 104
 Henry III, Emperor, 14

Henry IV the Faithful, Duke of Żagań, 143,
 146
 Henry IV the Righteous (Probus), Duke of
 Wrocław, 15, 80, 90, 104, 134, 138, 144
 Henry V of Iron, Duke of Głogów, 143, 146
 Henry V the Fat, Duke of Legnica and
 Wrocław, 138, 144
 Henry VI the Good, Duke of Wrocław, 16,
 147, 151, 201
 Henry IX, Duke of Lubin, 156
 Henry IX the Older, Duke of Głogów, 160,
 161
 Henry X Rumpold (the Younger), Duke of
 Głogów, 157
 Henryków, 185
 Bodo, Abbot, 184
 Cistercian abbey, 73, 148, 183, 230
 dances of German women, 184
 Peter (III), the Abbot, 74, 183, 185, 190
 Henryków Book, 50, 183, 190, 217, 229
 Herman von Gleichen, Bishop of Kamień, 78
 Hieronymus, Bishop of Wrocław, 53
 High Road *see via regia*
Historia Bohemica, Polonica et Silesiaca,
 218
 historiography, 219, 225, 229, 233, 241
 ducal, 230
 urban, 171, 231
 Hlučíin, 107
Hofgericht *see* manorial court
Hohe Strasse *see* via regia
 Hohenzollern dynasty, 222
 Holy Roman Empire, 62, 65
 Hound Collar Society, knights order, 153
 Hungary, 21, 101, 111
 Hussite Wars, 90, 110, 121, 123, 124, 240
 Hussites, 16, 156

I

Imbram Gniewomirovic, *castellan* of Ry-
 czyn, 71
 Innocent III, the Pope, 181
 iron ores, 29
 Italy, 106, 111
iudicium curie *see* manorial court
 Izaak of Świdnica, usurer, 119
 Izera Mountains, 25, 34

J

- Jakuszyce, 31
Jan Dugosz, chronicler, 53, 226, 227
Jaroslaus, Bishop of Wrocław, 14
Jawor, 196
Jedlinka, 30
Jelcz, 174
Jews, 119, 168, 176, *see Abraham of Opole, Izaak of Świdnica, Mosze of Legnica*
persecutions, 175
Jeżów Sudecki, 29
Jobst (Jodocus) of Luxembourg, margrave of Moravia, 90
Johann Frauenburg from Zgorzelec, 190
Johannes Froben, chronicler, 229, 231
John Bartwa, 188
John I, Duke of Żagań, 153, 156
John II the Mad, Duke of Żagań, 160
John of Capistrano, 175
John of Luxembourg, King of Bohemia, 16, 80, 107, 133, 142, 144-146, 149, 150, 154, 188, 200, 232, 240
John of Oświęcim, 150, 156
John the Baptist, Saint, 61, 78, 198, 225
John the Evangelist, Saint, 225
John the Luxembourg, King of Bohemia, 142
John, Bishop of Wrocław, 53
John, Duke of Ścinawa, 142, 143
Julius Caesar, 160

K

- Kaczawa, river, 31
Kaczawskie Mountains, 25, 28, 30
Kalisz, 68
Kamieniec Ząbkowicki
Cistercian abbey, 102, 148
fortress, 76
Kamienna Góra, 29
Karkonosze Mountains, 25, 28, 29, 32, 34, 37
Kazimierz the Great, King of Poland, 80
Kielcz, 98
Kiev, 97
Kletno, 30
Kłuczbork, 29
Kłodzko Valley, 21, 54
knighthood, 138, 140, 143

- Kowary, 29
Koźle, 31, 34, 70
Kraków, 15
Krapkowice, 30
Krnov, 107
Krosno Odrzańskie, 23, 37, 43, 48, 54, 98, 100, 122, 222
castellan of, 71
Krystyn, voivode of Mazovia, 66
Kudowa, 31
Kunickie Lakeland, 32
Kwisa, river, 25, 96

L

- Ladislas the Exile, 61
Ladislaus, Duke of Bytom and Koźle, 150, 152
Ladislaus Habsburg, King of Bohemia, 16
Ladislaus Herman, Duke of Poland, 14, 52, 66
Ladislaus I, Duke of Bohemia, 67
Ladislaus II the Exile, Duke of Poland, 14, 43, 220, 225, 230, 242
Ladislaus Jagiellon, King of Bohemia, 17, 82, 114, 149, 163
Ladislaus the Elbow-high, King of Poland, 15
Lasówka, 30
Latin, 171, 174, 189, 216, 223, 231, 233
Latin in Silesia, 173, 175
Laurentius, bishop of Wrocław, 104
Laurentius, Saint, 198
lead, 102, 123
lead-zinc ores, 29
Legnica, 15, 28, 32, 35, 44, 48, 73, 88, 96, 103, 106, 111, 112, 118-122, 138, 139, 141, 153, 219
battle of, 15, 136, 187, 199, 201, 224
castellan of, 71
castle, 69
Duchy of, 87, 89, 231
municipal court, 83
Leipzig, 112
Leonard Assenheimer, 123
Lesser Poland, 15, 21, 52, 54, 96, 101, 108, 110, 127, 135, 195, 238, 240, 241
Leszek, Duke of Racibórz, 16, 133, 150
Leśnica, ducal court, 73
limestones, 30

- linen, 103
 linen manufacturing, 101
 Liswarta river, 21
 loess soils, 99
 Lothair III, the Emperor, 67
 Louis I of Hungary, King of Hungary and Poland, 150, 222
 Louis I, Duke of Brzeg, 105, 146, 199, 201, 222, 224, 231
 Louis II, Duke of Brzeg and Legnica, 153, 156, 157, 158
 Louis Jagiellon, King of Bohemia, 17
 Lubań, 30
 Lubeck, 100
 Lubiąż, 98
 Benedictine monastery, 183
 charter of 1175, 61, 176
 Cistercian abbey, 69, 71, 73, 102, 176, 182, 188, 221
 Lubin, 120
 Castle Chapel, 199
 Lublin, 101, 110
 Lubliniec, 37
 Lubsko, 100
 Lubusz, 180
 Bishopric, 78
 castellan of, 71
 Ludmila, Duchesse of Legnica, 149
 Ludolf, Abbot of Canons Regular in Żagań, 186
Lupiglaa, tribe, 49
 Lusatia, 25, 89, 96, 111, 120, 127, 153, 195
 Lusatian culture, 44
 Lutynia, 30
 Luxembourg dynasty, 81, 91, 140
 Lviv, 103
 Lwówek Śląski, 29, 30, 102, 103, 119, 126, 139, 176
 municipal court, 83
 Łagów Lakeland, 24, 32
- M**
- madder, 100
 Magdeburg, 172
 Magnus, comes, 66
 manorial court, 87, 88
mański court *see manorial court*
 marbles, 30
 marl beds, 30
- Martin of Opava, chronicler, 228
 Master Vincent, chronicler, 42, 63, 67, 191, 217, 218, 219
 Matthias Corvinus, King of Bohemia and Hungary, 17, 81, 106, 112, 122, 161, 240
 Mazovia, 66, 75
 merchants, 94, 102, 103, 113, 115, 117
 guilds, 104
 Merseburg, 67
 metallurgy, 44
 metalworking, 111
 Miedzianka, 29
 Mieszko I, Duke of Poland, 14, 54, 55
 Mieszko I the Tanglefoot, Duke of Racibórz and Opole, 14
 Mieszko II, King of Poland, 14
 Mieszko II the Fat, Duke of Opole, 104
 Mieszko III the Old, Duke of Poland, 14
 Mieszko the Tanglefoot, Duke of Racibórz and Opole, 79, 149, 150, 239
 migrations, 10, 45, 138, 171, 181
 Germans, 61, 177
 Waloons, 178
 Milicz, 75, 77
 Milicz-Głogów Depression, 23
 military conflicts
 internal, 122
 mill stones, 102, 103
 Milota of Raduně, 174
 mineral resources *see coal, gold, iron, lead, silver*
 mineral waters, 30
 mining, 101, 123, 125, 127
 Mohács, battle of, 17
 Mongol invasion of 1241, 15, 104, 121, 124
 Monk of Sázava, chronicler, 54
 Moravia, 21, 25, 31, 75, 78, 83, 89, 96, 101, 128, 155, 162, 191, 195
 Moravian Gate, 21, 25, 27, 31, 43, 49, 97
 Mosze of Legnica, usurer, 119
 multiculturalism, 184, 186
 multiethnicity, 180, 189, 192
 multilingualism, 190, 191, 234
 Mysłowice, 28
- N**
- Namysłów, 101, 145, 231
 Duchy of, 84, 157
 Nanker, Bishop of Wrocław, 152, 225

Netherlands, 96, 111

Nicholas, Bishop of Olomouc, 90

Nicholas I, Duke of Opava, 16

Nicholas I, Duke of Opole, 161

Nicholas II, Duke of Opava, 150, 152, 154

Nicholas, notary of Henry I the Bearded,

Duke of Silesia, 74

nickel ores, 30

Niemcza, 45, 54, 56, 58, 176

Niemodlin, 30

Novogrod, 111

Nowa Ruda, 28

Nowogrodziec, 30

Magdalenes Sisters cloister, 137

Nowogród Bobrzański, 187

Canons Regular cloister, 141, 186-187

Nuremberg, 94, 122, 197, 198

Nysa, 83, 84, 97, 104, 112, 118, 121, 122,

241

Duchy of, 89

land of, 78

municipal court, 83

O

Oderskie Mountains (Góry Oderskie), 31

Odra, river, 31, 36, 42, 48, 50, 52, 58, 81, 97,
106, 126, 134, 191

Oleśnica, 141, 149

Duchy of, 87, 88, 222

municipal court, 83

Olomuc, 111

Bishop of, 155

Bishopric, 76

Opava, 10, 12, 16, 100, 101, 103, 107, 111,
117, 119, 126, 240

Duchy of, 151, 174

Opolanie, tribe, 49

Opole, 12, 15, 30, 36, 43, 49, 54, 96, 111,
114, 117, 119, 120, 122, 126, 241

Duchy of, 136

municipal court, 83

Ostrava, 25, 28

Oświęcim, 113

Otmuchów, 77, 83, 85, 104

land of, 78

Otto III, Emperor, 53

Owl Mountains (Góry Sowie), 25, 30

P

Paczków, 85

pagus, 55

Parlament of Silesia, 81, 90, 161, 162

Partynice, 44

peat bogs, 34

Pełcznica, 199

Peter Eschenloer, chronicler, 190, 229, 231

Peter of Byczyna, chronicler, 179, 181, 222,
230, 231

Peter Wlast, 61, 62, 63, 76, 226

Pforta, Cistercian abbey, 176, 182

Piast dynasty, 12, 223

Pictorial Legend of S. Hedwig, 199, 224

Piotr Włostowic *see Peter Wlast*

Piotrowice, 30

Pleissenland, 71

Płock, 66

Poděbrady, House of, 149

Poland, 10, 12, 43, 56, 62, 145, 172, 197,
199, 220, 221, 237

Crown of, 140

Kingdom of, 83, 101, 110, 135

Polish language, 185, 189, 191, 234
in Silesia, 171, 175

Polish law, 85, 143, 154, 176, 188

Polkowice, 29

Pomerania, 97, 100

Western, 106

ponds, 34

Poznań, 15, 135

Prague, 97, 103, 104, 110, 122, 196

Bishop, 76

Přemysl Otakar II, King of Bohemia, 79, 132

Přemyslid dynasty, 12, 14, 16, 75, 76, 79,
174

Prochowice, 120

Procopius of Caesarea, 46

Prussia, 100, 102, 103, 241

Prussia, Kingdom of, 12

Przećław of Pogorzel, Bishop of Wrocław,
81, 83, 146, 152, 223

Przecznica, 30

Przemko I, Duke of Opava, 153, 156

Przemko II, Duke of Głogów, 147, 200

Przemsza, river, 21

Przemysł, Duke of Oświęcim, 161

Przemysł Noszak, Duke of Cieszyn, 155,

158

Przeworno, 30

Przeworsk culture, 45

Psie Pole

battle of, 42

Pszczyna, 34, 99

Pyskowice, 113

R

Racibórz, 15, 16, 32, 35, 98, 105, 111, 118, 119, 122, 126, 127, 240

Duchy of, 111, 154

municipal court, 83

Red Ruthenia, 96

region, 11, 12, 17

anthroporegions, 44, 63

climate regions, 35

economic region, 96, 125

subregions of Silesia, early, 69

Richeza of Berg, Duchesse of Bohemia, 67

right of repurchase (*ius retractus*), 184

Rogów, 117

Rokitnica, ducal estate, 73

Roman Empire, 44

Rudawy Janowickie, mountains, 25

Rudna, 29

Rudolph of Habsburg, 80

Rudolph of Rüdesheim, Bishop of Wrocław, 227

Rugia, island, 50

Rupert, Duke of Legnica, 156

Ruthenia, 101, 124

Rychtal, 83

S

Salomea of Berg, Duchesse of Poland, 67

salt deposits, 30

Sandomierz, 66, 68

sandstone, 30

Sardinia, 38

Saxony, 21, 82, 84, 191, 195

Sądowel, 70

castellan of, 71

Scandinavia, 111

Schlackenwerth Codex, 187

seals

ducal, 132, 135

of town, 198

Sebaldus, Saint, 198

settlers, 10-11, 15, 83, 121, 176-177, 182

shipping industry, 98

Sibiu, 101

Sieciech, palatine of Ladislaus Herman, 66

Siedlce, 117

Siemowit, Duke of Bytom and Gliwice, 152

Siewierz, 114

Sigismund of Luxembourg, King of Bohemia, 16, 107, 153, 156, 157

Silesian Cutting, 38, 49, 50

Silesian Highlands, 23, 26, 34

Silesian Lowlands, 23, 31, 35

Silesian Polish Chronicle, 136, 179, 219, 225, 230

Silesians, tribe, 42

Silingi, tribe, 45, 46

silver, 102, 123

silver mining, 29

Skoczów, 34

Slovakia, 21

Sławęcice, 105

Sławków, 114

Sławniowice, 30

Sobótka, 30, 144

Song of Mauro see *Carmen Mauri*

Srebrna Góra, 29

Stanislaus, bishop of Cracow, saint, 198, 224

Stanisławów, 30

St Anna's Mountain, 26, 28, 38

starost see governor

steel production, 29

Stefan, castellan of Żagań, 71

Stosch von, 148

Christoff, 148

Friedrich, 148

Stronie Śląskie, 29, 30

Strzegom, 28, 101, 118, 196

commandery of the Order of Saint John, 132

Strzelce Opolskie, 30, 117, 126

Strzelin, 28, 30, 100, 120

union (1427), 158

Studnica, battle of, 179, 182, 189

Sudetes Mountains, 21, 24, 28, 31, 35, 76, 98, 238

swamps, 34

Switzerland, 101

- Syców, 29
Szklarska Poręba, 30
Szklary, 30
Ścinawa, 23, 28, 31, 98, 143
Ślęza, river, 48
Śleżka Mountain, 24, 30, 56, 57, 59, 62, 239
 castle on, 74
 heathen cult, 51, 61
Ślężanie, 56
Ślężanie, tribe, 47, 48, 50-52, 55-59, 216,
 239
Śnieżka Mountain, 23
Śnieżnik Mountain, 25
Środa Śląska, 36, 73, 96, 100, 118, 119, 126,
 157
 municipal court, 83
Świdnica, 29, 100, 103, 106, 107, 111, 113,
 118, 119, 120, 124, 126, 138, 141, 176,
 196
 Duchy of, 89, 158, 240
Świdnica-Jawor, Duchy of, 81, 157, 163
- T**
- Table Mountains, 25, 30, 34
Tarnowskie Góry, 28, 29, 36, 96, 102
Teutonic Knights Order, 140
textile industry, 100, 111
Thietmar of Merseburg, 45, 47, 51, 55, 176
Thomas I, bishop of Wrocław, 104
Timber, 98, 126
tin ores, 30
tolls, 98
Toruń, 99, 101
Toszek, 105, 117
town law, 107
 Flemisch law, 82, 83
 German law, 126
 law of Głubczyce, 83
 law of Magdeburg, 82, 84
trade, 106, 107, 110
treuga pacis, 118
trilingualism in Silesia, 174, 175
Trzebnica, 99
 Abbey Church, 199
 Cistercian nuns abbey, 73, 79, 178, 224
Trzebnica Embankment, 23, 31
Trzebnica Hills, 36
Trzebowianie, tribe, 47, 48
Tuowice, 30
- turfy ores, 29
- U**
- Ujazd, 83, 88
unions *see confederations*
urban centres
 network of towns, 108
 population, 108
urbanization, 239
- V**
- Vandals, tribe, 45
Veit Stoss, 197
Venice, 101, 106, 107
Verse of Lubiąż, 182, 221
Versus lubenses *see Verse of Lubiąż*
via regia, 96, 97, 113, 122, 124, 126, 197
Vilnius, 112
Vincent of Bavegna, saint, 225
Vincent of Saragossa, saint, 225
vineyards, 24
Vistula, river, 21, 25, 34
Volodar Rostislavich, Duke of Przemyśl, 225
- W**
- Wallachia, 111
Walloons, 178
Walter of Malonne, Bishop of Wrocław, 76
Wałbrzych, 28, 29, 36
Warta, river, 32
watermills, 98
weichbild, 84, 86, 90, 142
Wenceslaus I, Duke of Legnica, 106, 145,
 146
Wenceslaus II, King of Bohemia, 15, 80
Wenceslaus III, King of Bohemia, 15
Wenceslaus IV of Luxembourg, King of
 Bohemia, 107, 153, 155, 156
Wenceslaus, Duke of Bohemia, Saint, 198,
 224
Wenceslaus, Duke of Legnica, Bishop of
 Wrocław, 83, 153, 156
Wenceslaus, saint
 cult, 79
Western Pomerania, 78
wetlands, 34
Wiążów, 83
Widawa, river, 31

- Wieliczka, 118
Wielka Sowa (Great Owl) Mountain, 25
William, Duke of Opava, 148
winemaking, 100
Wiślanie, tribe, 59
Wiślica, 68
Wojciech, saint *see Adalbert, saint*
Wojsław, comes, 68
Wołczyn, 117
Wołów, 37, 149
wood (resources), 31
Wrocław, 10, 15, 16, 35, 43, 61, 88, 94, 96,
99, 100, 101, 103, 104, 106, 110, 111,
115, 117, 119, 120, 122, 124, 126, 138,
141, 149, 157, 163, 173, 176, 190, 196,
228, 231, 241
Abbey of Canons Regular, 60, 66, 102,
226, 232
Abbey of Saint Claire Order, 174
Abbey of St Vincent
 Benedictine, 62, 66
 Premonstratensian, 102, 225
bishop of, 75, 76, 80, 83, 226
Bishopric, 14, 52, 53, 57, 61, 64, 75, 76,
102, 154, 198, 218, 225, 230, 238,
239
capital of province, 52
catalogues of Bishops of Wrocław, 228
Cathedral, 199
Church of Saint Dorothy, 196
Church of Saint Mary Magdalene, 196
coat-of-arms, 198
Collegiate Church of the Holy Cross, 199
Duchy of, 81, 86, 87, 145, 151, 157, 158,
240
municipal court, 83
seal, 198
Walloon district, 178
Wymiarki, 30

Z

- Zagórze, 96
Zakrzów, 44
Zator, 113, 126
Ząbkowice Śląskie, 29, 30
Zgorzelec, 110, 153
Zielona Góra, 24, 28, 35, 37
Ziębice, 148
 Duchy of, 148, 222

- Zlaté Hory, 29, 117, 119, 123
Zlensgor Mountain, 59
Złotoryja, 29, 30, 102, 119, 120, 123, 125,
139
 municipal court, 83
Złoty Stok, 29, 30, 102, 119, 125
Żagań, 28, 141
 Abby of Canons Regular, 186
 castellan of, 71
 Duchy of, 222
Żory, 29, 30
Żyro, 66
Żytawa, 29

Polish-German Concordance of Topographic Names

Barania Góra m. – Widderberg
Bardo – Wartha
Będzin - Bendzin
Bobolice - Bublitz
Boguszów – Gottesberg
Bóbr r. – Bober
Brynica r. - Brinitz
Brzeg – Brieg
Brzeg Dolny – Dyhrenfurth
Bug r. – Bug
Bytom – Beuthen
Bytom Odrzański – Beuthen an der Oder
Chobienia – Köben
Chojnów – Haynau
Ciechanowice – Rudelstadt
Cieszyń – Teschen
Dziewin – Dieban
Gdańsk – Danzig
Gierczyn – Gieren (Giehren)
Gilów – Girlachsdorf
Gliwice – Gleiwitz
Głogów – Glogau
Głogówek – Oberglogau
Głubczyce – Leobschütz
Gniezno – Gnesen
Góra – Guhrau
Góry Kaczawskie m. – Bober-Katzbach-Gebierge
Grodków – Grottkau
Gryfów Śląski – Greiffenberg
Gryżów – Griesau
Henryków – Henrichau
Jakuszyce – Jakobsthal
Jawor – Jauer
Jedlinka – Blumenau
Jelcz – Jeltsch
Jeżów Sudecki – Grunau
Kaczawa r. – Katzbach

- Kamieniec Ząbkowicki – Kamentz
Kamienna Góra – Landeshut
Karkonosze m. – Riesengebirge
Kiełcz – Költsch
Kletno – Klessengrund
Kluczbork – Creutzburg
Kotlina Kłodzka / Valley – Glatzer Kessel
Kowary – Schmiedeberg im Riesengebirge
Koźle – Cosel
Kraków – Krakau
Krapkowice – Krappkowitz
Krosno Odrzańskie – Crossen an der Oder
Kudowa Zdrój – Bad Kudowa
Kunice - Kunitz
Kwisa r. – Queis
Lasówka - Kaiserswalde
Legnica – Liegnitz
Liswarta r. – Lisswartha
Lubań – Lauban
Lubiąż – Leubus
Lubin – Lüben
Lubliniec – Lublinitz
Lubsko – Sommerfeld
Lubusz – Lebus
Lutynia – Leuthen
Lwówek Śląski – Löwenberg in Schlesien
Łagów – Lagow
Miedzianka r. – Küpper
Milicz – Militsch
Mysłowice – Myslowitz
Namysłów – Namslau
Niemcz – Nimptsch
Niemodlin – Falkenberg
Nowa Ruda – Neurode
Nowogród Bobrzański – Naumburg am Bober
Nowogrodziec – Naumburg am Queis
Nysa – Neisse
Oderskie Góry m. – niem. Oderberge / Odergebirge; tschech. Oderské Vrchy
Odra r. – Oder

- Oleśnica – Öls
Ołomuniec – Olmütz
Opawa – Oppau
Opole – Oppeln
Oświęcim – Auschwitz
Otmuchów – Ottmachau
Paczków – Patschkau
Partynice – Hartlieb
Pełcznica – Polsnitz
Piotrowice – Peterwitz
Polkowice – Polkwitz
Poznań – Posen
Przemsza r. – Przemsza
Przeworno – Prieborn
Psie Pole – Hundsfeld
Pszczyna – Pless
Pyskowice – Peiskretscham
Racibórz – Rattibor
Rogów – Rogau
Rokitnica – Röchlitz
Rudawy Janowickie m. – Landeshuter Kamm
Rudna – Raudten
Sądowel – Sandelswalde
Siedlice – Seidlitz
Siewierz – Sewerien
Skoczów – Skotschau
Sławęcice - Slawentzitz
Sławniowice – Gross Kunzendorf
Sobótka – Zobten am Berge
Sowie Góry m. – Eulengebirge
Srebrna Góra – Silberberg
Stronie Śląskie – Seitenberg
Strzegom – Striegau
Strzelce Opolskie – Gross Strehlitz
Strzelin – Strehlen
Sudety m. – Sudeten
Syców – Gross Wartenberg
Szklarska Poręba – Schreiberhau
Szklary (near Ząbkowice Śląskie) – Gläsendorf

Ścinawa – Steinau an der Oder
Ślęza r. – Lohe
Ślęża m. – Zobtenberg
Śnieżka m. – Schneekoppe
Śnieżnik m. - Schneeberg
Środa Śląska – Neumarkt
Świdnica – Schweidnitz
Tarnowskie Góry – Tarnowitz
Toszek – Tost
Trzebnica – Trebnitz
Ujazd – Ujest
Wałbrzych – Waldenburg
Wiązów – Wansen
Widawa r. – Weide
Wielka Sowa m. – Hohe Eule
Wołczyn – Konstadt / Constadt
Wołów – Wohlau
Wrocław – Breslau
Wymiarki – Wiesau
Zakrzów – Sacrau
Ząbkowice Śląskie – Frankenstein
Zgorzelec – Görlitz
Zielona Góra – Grünberg
Ziębice – Münsterberg
Złotoryja – Goldberg
Złoty Stok – Reichenstein in Schlesien
Żagań – Sagan
Żory – Sohrau
Żytawa – Zittau

The Authors:

Romuald Kaczmarek

Institut of Art History, University of Wrocław, ul. Szewska 36, PL50–139
Wrocław; e-mail: romualdk@uni.wroc.pl

Gerard Kosmala

Chair of Tourism, The Jerzy Kukuczka Academy of Physical Education
in Katowice, ul. Mikołowska 72A, PL40–065 Katowice,
e-mail: g.kosmala@awf.katowice.pl

Wojciech Mrozowicz

Institute of History, University of Wrocław, ul. Szewska 49, PL50–139 Wrocław,
e-mail: wojciech.mrozowicz@gmail.com

Grzegorz Myśliwski

Institute of History, University of Warsaw, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28,
PL00–927 Warszawa, e-mail: g.mysliwski@uw.edu.pl

Marcin Pauk

Institute of History, University of Warsaw, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28,
PL00–927 Warszawa, e-mail: marcin.pauk@poczta.onet.pl

Stanisław Rosik

Institute of History, University of Wrocław, ul. Szewska 49, PL50–139 Wrocław,
e-mail: staszek_rosik@yahoo.com

Przemysław Wiszewski

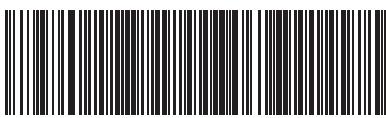
Institute of History, University of Wrocław, ul. Szewska 49, PL50–139 Wrocław,
e-mail: przemyslaw.wiszewski@uni.wroc.pl

Ewa Wólkiewicz

Institute of Archeology and Ethnology of the Polish Academy of Sciences,
al. Solidarności 105, PL00-140 Warszawa, e-mail: landini@wp.pl

This collection of articles represents the output of the first stage of research on the history of the region of Silesia, conducted under the patronage of the European Science Foundation as part of the project 'Cuius regio. An analysis of the cohesive and disruptive forces determining the attachment and commitment of (groups of) persons to and cohesion within regions'. Silesia, one of the regions analyzed in the project, is an example of a borderland territory whose historical development was substantially influenced by various cultural traditions. The primary goal of the research on the Silesian history was to determine the factors that led to disintegration and subsequent re-creation of the region, for there are arguments indicating that the history of the local community has been – and continues to be – the product of a dynamic process whose course was not determined solely by the factor of its constant existence within the limits demarcated within the 16th-century Kingdom of Bohemia.

We are hopeful that the book will inspire a discussion in the academic community on a new dimension of the social history of Silesia, on issues connected with the development of Europe's regions and on universal mechanisms present in the formation of regional social cohesion.

ISBN 978-83-927132-1-0